

Comencen els debats

Constitució de consens

El debat parlamentari sobre la Constitució ha començat la darrera setmana a la comissió constitucional. I dues qüestions han posat en relleu la continuïtat de la política de consens, assolida en bona mesura en els treballs de la ponència: d'una banda, l'acceptació unànime del text redactat per la ponència; d'altra, l'acceptació de la monarquia com a forma d'Estat (Informació a la pàgina 5)

Carrillo: "Reducir els terminis del debat, per dotar el país, com més aviat millor, d'una Constitució"

El projecte constitucional (I)

La sobirania, en el poble (Pàgina 5)

El Pla Energètic

Les Corts, ¿tenen la paraula?

El Pla Energètic és ja a les Corts. Amb retard, però hi és. I si les Corts no aconseguïen alterar les línies mestres del pla, les possibilitats de fer front a la crisi energètica d'una manera coherent quedaran possiblement hipotecades durant deu anys. No significa altra cosa la "privatització" del pla, ara a les Corts. Aquestes, però, ¿tenen la paraula? (Informe a la pàgina 7)

PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS
UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número: 528

Del 12 al 18 de maig de 1978

Preu: 15 pessetes

Metall, tèxtil, construcció...

Ofensiva obrera

Centenars de milers de treballadors catalans es troben en aquests moments afectats per la negociació de convenis col·lectius. A nivell de la "província" de Barcelona, tenim el conveni del metall i de la construcció, mentre que a nivell estatal s'està discutint el conveni del tèxtil en les seves diverses branques: ram de l'aigua, cotó, confecció, seda i gènere de punt.

Es tracta de negociacions molt dures que han provocat grans mobilitzacions. Els treballadors del tèxtil s'estan concentrant diàriament davant de l'AISS de Barcelona i d'altres localitats; és molt possible que per al proper dimecres es cridi a una vaga de 48 hores a tot l'Estat. Pel que fa a la construcció,

dimecres passat va tenir lloc la segona gran concentració i una vaga de quatre hores que afectà prop de cent mil treballadors. En un altre lloc d'aquest número ens referim a l'acció dels metal·lúrgics el dia 9.

Es tracta d'una gran ofensiva dels treballadors que posa de manifest l'alt grau d'organització sindical que ha assolit i el seu rebuig d'una interpretació restrictiva dels pactes de la Moncloa.

Cal destacar l'ordre i la disciplina d'aquestes accions, en les quals no s'ha produït cap incident. Aquesta maduresa dels treballadors no sempre es correspon amb l'aplicació, per part de l'autoritat, del dret de manifestació.

Tèxtil per un conveni estatal únic (Fotos Morera)

Dos-cents mil metal·lúrgics al carrer

Els cent-mil del ram de la construcció

Solidaritat amb Itàlia

Moro assassinat

Aldo Moro, un assassinat infamè. Un fet dramàtic que ha commogut l'opinió pública italiana i un atemptat gravíssim contra la democràcia a l'Europa occidental. "Juntament amb la condemna de l'assassinat —diu Gutiérrez Díaz en unes breus declaracions que publicuem a la pàgina 15—, cal que totes les forces democràtiques reforcin la seva col·laboració en una lluita comuna a favor de la pau i la convivència."

Les transferències, unes negociacions paralitzades (Pàgs. 8 i 9)

El PSOE sense marxisme

A la recerca de l'espai polític

MADRID, 11.— El començament del debat constitucional, constituïa el fet polític més significatiu dels darrers dies. Tal com va dir el president de la comissió d'afers constitucionals, l'ucedeista Emilio Attard, es reprenia d'aquesta manera el trànsit constitucional tants cops interromput a la nostra pàtria. I es feia amb dos acords de principi, especialment rellevants. Un d'ells referit al document elaborat per la ponència; l'altre sobre la monarquia com a forma d'Estat.

Amb aquest fet, d'altres no menys importants caracteritzaven l'actual situació política espanyola. Entre ells, l'atemptat contra dos guàrdies civils perpetrat a Euskadi, la feina de buidar de contingut la llei d'acció sindical que fa la dreta parlamentària, l'anunci, fet per Felipe González, que el PSOE abandonaria el marxisme, i la continuació de la crisi no resolta en el partit governamental, la UCD.

UNA LLEI VERTICALISTA

En efecte, en un Parlament on el diputat comunista Ignacio Gallego denunciava la crisi de la Babcock-Wilcox com un intent de castigar una classe obrera que va mantenir durant la dictadura una lluita decidida per la democràcia, UCD i AP, ajudades pels diputats de la Minoria Catalana Roca Junyent i Angel Perera, continuaven la seva feina de buidar el contingut progressista que la ponència havia donat a la llei d'acció sindical a l'empresa. I ho feien sense cap mena de vacil·lació, sobretot traient els aspectes positius del polèmic article 9, la redacció final del qual pot quedar molt semblant a la de la normativa que regulava els jurats d'empresa en els sindicats verticalistes.

És a dir, que davant dels tres nivells d'actuació que el text de la ponència assignava als comitès d'empresa (ser informats, requerir els seus experts i exercir funcions d'intervenció i control), la dreta parlamentària ha deixat l'esmentat article amb un contingut que limita les facultats dels comitès a "ser informats" i a "col·laborar amb l'empresa per mantenir i incrementar la productivitat".

Amb aquest article, eren retallats també altres cinc els darrers dies pels parlamentaris d'Aliança Popular i UCD. I el debat al seu voltant, posava en descobert un cop més les intencions del partit governamental de torpedinar les dues centrals sindicals majoritàries, empenyent la creació de sindicats grocs, tal com denunciava a la comissió de Treball del Congrés el diputat comunista Cipriano Garcia.

EL PSOE SENSE MARXISME

Mentrestant, les declaracions de Felipe González sobre el marxisme i el seu partit plantejaven altre cop un problema ja iniciat fa alguns mesos i no resolt encara: la recerca, per part de les principals forces polítiques, d'un espai més vast que el que fins ara ocupen.

Aquesta presa de posició coincidia amb la publicació en alguns mitjans d'expressió d'una notícia filtrada precisament pels dirigents del PSOE: La celebració d'algunes entrevistes entre cinc ministres del govern Suárez i alguns homes clau del partit encapçalat per Felipe González. Tant un fet com l'altre anaven en la mateixa direcció que esmentàvem d'aconseguir una més gran influència política, a costa, en el cas del PSOE, precisament del partit governamental, del qual podrien desprendre's sectors situats en posicions socialdemòcrates. Uns sectors no pas excessivament nombrosos, però prou polititzats com per acollir-se a l'opció socialista un

cop aconseguida la unitat amb el PSP.

L'operació política original, però, una onada de crítics dins del PSOE que sembla emprendre un camí semblant, per no dir idèntic, al de la socialdemocràcia alemanya, plasmat en el congrés de Bad Godesberg els anys 50. Una de les seves personalitats situades més a l'esquerra, l'advocat i diputat Pablo Castellano, ho diria amb aquestes paraules: "Així va començar el partit de Willy Brandt i ha acabat venent els treballadors a la Krupp".

LA CRISI D'UCD, SENSE RESOLDRE

Tant sí com no, no hi havia dubte de cap mena que el dirigent socialista havia escollit el moment d'anunciar el seu propòsit. I el seu globus sonda trobava un terreny especialment preparat en un altre fet que està perfilant la situació política aquestes setmanes: la crisi irresolta del partit governamental.

Perquè, efectivament, si l'operació de Felipe González anava dirigida a crear un partit socialdemocrata, amb totes les conseqüències, no hi havia res millor per al seu propòsit que el moment de ferir el partit governamental, sotmès a una polèmica interna també pel que fa a l'espai polític que ha d'ocupar.

Una polèmica que, empenyent fonamentalment per l'ala majoritària, és a dir, la més conservadora, no ha trobat solució els darrers dies sinó ben al contrari, com ho expressen dos fets fonamentals: d'una banda, l'ajornament de la designació del "coordinador general" d'aquest partit, que faria les funcions d'un segon del president Suárez; d'una altra, l'ajornament també de la convocatòria del congrés constituent.

En fi, tot això es reflectia també en el desenvolupament de la campanya electoral començada a Astúries i Alacant

per ocupar dos escons vacants al Senat i en la qual els principals partits polítics estan intervenint a fons amb els seus millors espases.

Mentrestant, la visita del Rei a Portugal acabava amb una cosa que va pesar damunt dels pobles d'Espanya i Portugal a l'època de les respectives dictadures: el Pacte Ibèric, substituït ara per un tractat d'amistat i cooperació: acabava també, aquests dies, la vaga de mestres a nivell d'Estat; dos espanyols eren condemnats a mort a Alger, acusats de l'atemptat contra el líder del MPAIAC Cubillo; més d'un miler de dones es manifestaven pels carrers de Madrid contra una llei aprovada fa poc al Parlament sobre la despenalització dels anticonceptius, que era considerada pels diferents moviments feministes realment insuficient, si més no...

Felipe González: ¿cap a la socialdemocràcia? (Foto d'arxiu)

Constitució per a tots

Una Constitució de consens, una Constitució duradera, una Constitució aprovada ben aviat. Aquests són els propòsits expressats pels representants de les principals forces parlamentàries en començar un debat tan decisiu per al futur del nostre país com és ara el debat constitucional. Una Constitució de consens en la qual s'inscriguin, de manera inequívoca, els principis democràtics fonamentals i, especialment, el principi de la sobirania popular. Una Constitució que, no sent perfecta, com, d'altra banda no pot ser-ho, serveixi per garantir a tothom unes regles de joc acceptables i practicables. Una constitució per a la gran majoria que serveixi per consolidar la democràcia, encara precària. Una Constitució, de més a més, que no barrí el pas a les transformacions revolucionàries, socialistes, que Espanya necessita. Que serveixi de marc per a la formació de les grans majories que, respectant les regles de joc així definides, han de ser protagonistes d'aquestes transformacions. És a dir, no una Constitució vàlida només d'avui per demà sinó per molts anys. I que introdueixi, diguem-ho de passada, mecanismes flexibles de modificació.

Una Constitució que reconegui i reguli l'autonomia de les nacionalitats i regions sense les indeterminacions i discriminacions de l'actual projecte. Que no constitucionalitzi el lock-out ni posi traves al dret de vaga i a la sindicació dels treballadors. Que no tradueixi el principi just de la llibertat d'ensenyament en un ajut econòmic il·limitat en el temps a l'escola privada. Que, amb principis com el de censura "constructiva", no afavoreixi governs minoritaris, sinó que institucionalitzi la necessitat de governs de majoria parlamentària. I, en fi, que resolgui positivament temes com el divorci, l'abolició de la pena de mort i l'avortament, que reguli la composició del Congrés i del Senat i fixi els criteris rectoris de la de la Llei Electoral i assegurui la plena independència del poder judicial.

Una Constitució, l'aprovació de la qual no es retardi més d'allò que sigui estrictament necessari. Abans de l'estiu, si fos possible, que el país suporti ja difícilment una situació de transició com la que vivim i que, si es perllonga, seria un obstacle notable —i ja n'hi ha prou, d'obstacles— a la mateixa consolidació de la democràcia.

Això és, en síntesi, allò que els comunistes volem, allò per què lluitarem, amb l'energia i la responsabilitat que ens caracteritza. Allò que, en nom de la minoria comunista del Congrés de Diputats, han expressat aquests dies, al si de la comissió constitucional, els diputats comunistes, i, assenyaladament, el secretari general del PCE, Santiago Carrillo.

El dit a l'ull

Núñez, o la incerta glòria

Si el futbol va començar com un joc macabre amb cranis pels carrers de Londres o no, si el futbol va causar milers de víctimes a Lima o no, si el futbol ha estat l'opi del poble a franquisme o no... són problemes que, com tantes i tantes desgràcies històriques, se'ns escolen de les mans balbes. És el present que ens fa tremolar. I és el caràcter de signe de premonició allò que ens fa llegir amb esgarrifança noves com... l'elecció democràtica, l'aureola popular, que nimbà el front blau-i-grana d'un dels il·lustres botxins de Barcelona. (Us imagineu que en Josep M. de Porcioles hagués estat elegit president dels "Amics de la Ciutat"?)

Però la por augmenta quan recordo els arguments del Tòfol, mecànic amic, excel·lent persona, home de terra ferma, quan argumentava, a l'hora d'un esmorzar llarg i simfònic, enmig d'una cridòria insuportable, que ell votaria el Núñez —ell, que sempre ha manifestat simpaties d'esquerres— perquè en aquestes coses sempre és important votar per la gent que té diners, que són els qui solucionen els problemes, els qui aconseguiran que el Barça triomfi, i que els bancs siguin esplèndids i generosos a l'hora d'avaluar milions de dòlars per fitxar estrelles que valen milions de dòlars. Tota una filosofia. Que si no ens espavilem funcionarà de

cara a les municipals. Que, no en va, venim d'una societat marcada per l'enxufisme, per la creença que el poder genera poder, que el poder, com la pluja, ve de dalt i santifica tot allò que toca. Sí, aquesta és la causa que el triomf del Núñez —opció tan poc estètica, que comptava amb el suport d'un Charly menopàusic però amb "el dulce encanto" dels nens de Pedralbes— se'ns hagi fet agre a la boca.

El Cesc i en Perich, les dues columnes del seny català, ja han imaginat què serà un futur amb Núñez. Qui sap si l'elecció servirà per a desmitificar el negoci del Barça i les mitologies que es començaven a inflar massa. Em preocupa més la inevitable ascensió d'en Josep Lluís. Com deia en Vázquez Montalban, qualificat per la premsa francesa com "l'étoile montant du communisme catalan", el destructor de la ciutat de Barcelona ha hagut de mostrar el rostre (que et trencaran la cara, Núñez!) Després voldrà ser president d'una entitat d'estalvi, després regidor o batlle de la ciutat, després diputat, parlamentari català... i qui sap si aspirarà a "brazo incorrupto de Santa Teresa". Això del futbol... és un joc de pilotes.

treball

REDACTORS
I
COL·LABORADORS

Enric Vives (cap de redacció), M. d'Amosta, Antoni Batis-ta, Francesc J. Castellanos, L. López del Castillo, Enric Cerdà, Albert Farràs, Carles Fortuny, Joaquim G., Gabriel Jaraba, Txiki Laorden, Antoni Lucchetti, Víctor Mora, Teresa Pàmies, Pérez de Olaguer, Elena Posa, Albert Presas, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Marta Rosés, M. F. Ruiz de Villalobos, Joan Sanjuan, Francesc Vallverdú, Rodrigo Vázquez Prada, Pau Verrié, Pere Vila. Corresponsals: Magda Balles-ter, Josep Girona, Angel Lacalle, Manuel Luis, Josep M. Porta, Josep Quintanas, E.J. Ricart, Josep Sivilla, Carles Teixidor.

Confecció: Jaume Ribé.

Fotografies: Jordi Morera i Enric Quintana.

Director: Joan Busquet

Redacció, administració, L publicitat: Vallespir, 171, baixos Barcelona, 14. Telèfon: 321 21 54 Edita: PSUC Imprès a Ingemesa Dipòsit legal: B 16948-77

La setmana a Catalunya

Generalitat: una situació preocupant

Aquella Generalitat provisional reivindicada unànimement pel poble de Catalunya i que desvetllà tantes esperances, projectes i adhesions, pateix avui una situació molt preocupant. Resoldre aquesta situació és una tasca política prioritària si no es vol córrer el risc d'un divorci irrecuperable entre la gran majoria de la població i una institució que ha de ser peça fonamental en la recuperació nacional i democràtica de Catalunya.

Cada cop són més el qui parlen d'inoperància de la Generalitat de Catalunya i lliuen aquesta consideració a la gestió del president Tarradellas. Amb un esquematisme massa simple, Tarradellas es converteix en el blanc de les crítiques populars sense tenir en compte la resistència del govern de Madrid a un efectiu traspàs de serveis. De tota manera, el poble de Catalunya —que sempre s'ha mostrat més engrescat pels projectes col·lectius que per les adhesions personals— no entén ni el caire presidencialista que ha pres la Generalitat, ni les aparents coincidències de Tarradellas amb el govern d'UCD, que es mostra extraordinàriament reticent davant del tímid autogovern proposat provisionalment per a Catalunya.

El recent viatge de Tarradellas a Madrid —amb motiu de la inauguració de l'exposició de Joan Miró— ha contribuït, encara més, al desencís. Els vint minuts concedits per Adolfo Suárez al president de la Generalitat no tenen pas el senyal d'un bon presagi, de la mateixa manera que s'ha d'observar amb molta preocupació l'incompliment, per part del govern, de tornar a reunir la Comissió Mixta Estat-Generalitat que estudia el traspàs de serveis.

GREUS DIFICULTATS, SEGONS SUREDA

Precisament el vicepresident

AMB GUTIÉRREZ DÍAZ, DEL PSUC

Euro-debat a la ràdio

Demà, dissabte, a les 10,10 de la nit, Ràdio Nacional d'Espanya oferirà un debat a nivell internacional sobre eurocomunisme, amb la col·laboració de Ràdio Europa 1, la BBC i Ràdio Colònia. Sota la coordinació de Lalo Azcona intervindran Antoni Gutiérrez Díaz, per part espanyola; el sociòleg Alain Touraine, de França; l'escriptor anglès George Hills i un periodista alemany. En el transcurs del programa diferents personalitats donaran la seva opinió sobre el tema, entre ells Claudín, Sánchez Montero i Semprun.

català d'aquesta Comissió, doctor Sureda, reconeixia fa pocs dies les dificultats greus amb què es troba el traspàs de serveis. Sembla aquesta la via correcta: reconèixer que hi ha dificultats polítiques i afrontar-les en conseqüència. Les forces democràtiques catalanes, que el 15 de juny van trobar el suport popular a la seva política autonòmica, no han amagat mai els problemes i les dificultats amb què ens trobaríem a l'hora de plantejar la irrenunciable aspiració catalana a l'autogovern. Intentar disfressar aquestes dificultats, envoltar-les amb una cortina de silencis, engolir-les en la màquina burocràtica creada al voltant de la presidència de la Generalitat, no ofereix cap sortida, cap solució positiva.

L'Assemblea de Parlamentaris: i que lluny que queda!

En aquesta línia, la possibilitat de resoldre l'actual situació de la Generalitat a base de produir una crisi de govern, com han apuntat alguns rumors sense cap confirmació, semblaria una mesura totalment desencertada. En primer lloc, perquè el govern de la Generalitat haurà de moure's, encara forçosament, dins de la línia de consens —de concentració, d'unitat catalana— que ha presidit la seva constitució. Per tant, un canvi en les conselleries no modificaria l'actual correlació de forces. En segon lloc, perquè el govern de la Generalitat no ha pogut actuar encara, de fet, com a tal i qualsevol mesura de "remodelació" podria contribuir, encara més, a produir entre el poble de Catalunya la sensació que el govern de la Generalitat no rutila i que s'entreté fent volar els coloms en lloc d'afrontar els problemes reals. És possible, però, que en Tarradellas no vulgui renunciar a la possibilitat d'imposar els seus criteris als consellers polítics i al propi Consell Executiu.

ELS SOCIALISTES

Deixant ja de banda el tema de la Generalitat, cal constatar, encara, l'agitació existent en el camp del socialisme reagrupat, tot i que els efectes del temporal tendeixen a apaivagar-se en dues direccions ben clares: una part important d'antics militants del Partit Socialista de Catalunya-Reagrupament optarà per participar en el procés d'unificació del PSC i el PSOE, i un altre sector s'inclinarà cap al socialisme no marxista (a cops antimarxista i anticomunista) d'Esquerra Republicana de Catalunya, sense que calgui descartar l'aparició de grups o grupscles amb actituds testimonials o resistencials però sense cap esdevenidor polític. Precisament, en relació amb el marxisme, hem de referir-nos a la polseguera aixecada per les declaracions de Felipe González davant d'un centenar de periodistes catalans anunciant la seva intenció de proposar al Congrés del PSOE l'abandó de la definició de "marxista". Les reaccions da-

vant de les declaracions de Felipe González —que accentuà molt els components socialdemòcrates del seu partit i es mogué en un terreny d'extraordinària moderació— han estat ben vives a Catalunya, on al Congrés d'unificació de PSC, PSOE (i també d'una part del Reagrupament) es proposarà l'adopció del marxisme com a mètode d'anàlisi i la definició del nou partit com a marxista, extrem que, si prospera, s'introduiria als estatuts. Més enllà de les paraules, sembla que preocupa els dirigents socialistes catalans l'orientació política general que pren el PSOE, en la mesura que accentua cada cop més la seva voluntat d'arribar al poder. Cercles socialistes catalans expressen també en privat la preocupació per la temptació d'una aplicació mecànica de la política socialista espanyola a Catalunya, on l'estratègia del PSOE sense tenir en compte la peculiaritat del país (la forta presència comunista, la implantació real d'un sector nacionalista i que es reclama socialdemòcrata) podria tenir greus efectes. D'altra banda, malgrat tots els respectables acudits de premsa, sembla exagerat intentar trobar massa paral·lèlisme entre "Socialistes de Catalunya" i el PSUC pel que fa a les seves respectives relacions ideològiques amb el PSOE i el PCE. Posar en un mateix pla marxisme i leninisme està bé com a "boutade", però no resisteix cap anàlisi seriosa. L'abandó del marxisme pot significar la renúncia a una política de classe i l'escorament cap a una política de gestió dels interessos del capitalisme, una política que els líders socialistes van combatre durament en els seus discursos previs al 15 de juny.

CARLES FORTUNY

filars prim

Terrorisme, utopia i democràcia

L'assassinat d'Aldo Moro torna a posar a primeríssim pla de l'actualitat política el tema dels lligams entre accions tan aberrants com l'esmentada i l'estabilitat dels sistemes democràtics. És un tema que comença a esdevenir lloc comú de molts comentaris i discussions polítiques però no perquè sigui sabut hem d'estalviar les argumentacions, amb el risc de la repetició, per tal d'assumir totes les nostres responsabilitats envers el terrorisme i els seus principals objectius antidemocràtics.

El terrorisme, com l'utilitzat al cas Moro, és un atemptat contra la democràcia, i a Itàlia avui això representa un intent profund de minar les institucions republicanes quan s'albirava l'inici d'un procés de corresponsabilització entre totes les forces polítiques, compresos els comunistes. I justament Moro era l'home clau, el desllorigador del radical tancament de certs sectors de la Democràcia Cristiana a acceptar els comunistes.

Sovint es parla de joves revolucionaris o d'organitzacions esquerres com a promotors i causants materials d'aquesta violència. Sense negar aquesta eventualitat, hauríem de demanar-nos sempre, amb afany polític i pedagògic, a qui beneficien aquelles accions. Cert que l'atur juvenil, les concentracions urbanes de tipus ghetto producte de l'especulació del sòl i del capital, la marginació d'amplis sectors de la joventut, la crisi de valors d'una societat inhumana, tots ells

La Trinitat: ara, sense les "Cruzadas"

Comença la reforma

"La Trinitat" sense "Cruzadas"

Hom imaginava la democràcia com un bon vent que penetrava per tot arreu, sense deixar racó per escombrar. En lloc d'una tramuntana de les que netegen, el vent de la democràcia ens ha arribat amb empenya de brisa, quan no de calma sorda. I hem hagut de demanar, exigir, que la democràcia entri als diferents llocs: al Parlament, a les empreses... a les presons.

Sí, també a les presons. I vet aquí un bon averany: el nou director general d'Institucions Penitenciàries, Carlos García Valdés, fa que la presó de la Trinitat ja no depengui de les "Cruzadas Evangélicas". És clar que aquesta decisió podria quedar en l'anècdota si no formava part d'un seguit de mesures que porten a una democratització de la vida interna de les presons i a un canvi profund del sistema penitenciari.

La persistència de les "Cruzadas" a la Trinitat era el símbol de l'Espanya negra que cal oblidar, però era, al mateix temps, la persistència de les formes més despòtiques d'opressió de la dona.

Un bon moment per tornar al pres i a la dona la dignitat que tota persona mereix, per convertir les presons en centres de rehabilitació, i no de repressió com han estat fins ara.

per RAFAEL RIBÓ

són factors que permeten parlar d'un terreny adobat per a ideologies esquerres super-radicalitzades que, basant-se en la desesperació, poden conduir a posicions nihilistes i destructives. Però hi ha qui es beneficia, quan no manipula, d'aquesta violència, sigui per activa o per passiva.

En primer lloc, cal condemnar amb energia aquests atemptats, però al mateix temps cal demanar responsabilitats a les autoritats implicades en la seva prevenció i esclariment. Hem de saber qui hi ha al darrere. L'activitat investigadora s'ha de fer sense disminuir els drets dels ciutadans. La prevenció del terrorisme no pot servir, mai, d'excusa per retallar els drets dels ciutadans.

Cal també demanar responsabilitats i col·laboració de totes les forces polítiques democràtiques. Condemnant l'excessiva complaença en les ideologies utopistes que amb el seu irrealisme empenyen certs sectors, especialment juvenils, a l'aventurisme. No podem contribuir a estendre la mitologia del guerriller salvador que es pren la justícia per la seva pròpia mà. La Justícia ha de derivar del funcionament de les institucions democràtiques i de la participació intensa de la població.

La democràcia, sinònim de participació del poble, amenaçada per la violència, es defensa amb una política de mobilització popular que faci que el poble se senti vertader protagonista d'aquella.

Abril Martorell se'n desentén

Terrassa: "Carta" sense resposta

TERRASSA (Pau Monterde).— Desentendre's de la problemàtica que se li plantejava i passar les responsabilitats al ministeri de Sanitat ha estat la resposta que Abril Martorell ha donat a l'anomenada Carta de Terrassa, on partits, centrals sindicals, patronal i Ajuntament exposaven la greu situació de crisi econòmica que travessa la ciutat i feien propostes pràctiques per tal de pal·liar-la. La resposta, rebuda fa uns dies a l'Ajuntament de Terrassa i que ni tan sols anava signada pel ministre d'Economia sinó per un funcionari del ministeri, ha provocat un profund malestar a la ciutat, ja que posa de relleu la manca de voluntat de l'administració central per solucionar un problema tan greu com la crisi del tèxtil, que pot provocar l'estancament industrial de ciutats senceres com Terrassa i Sabadell.

La resposta ciutadana, però, no s'ha fet esperar. L'endemà de fer-se pública la contesta d'Abril Martorell, els regidors Antoni Cunill i Josep Ruiz, ambdós del PSUC i el primer responsable polític del partit a Terrassa, manifestaven en el transcurs del ple municipal llur voluntat de marginar-se de qualsevulla actuació oficial de l'Ajuntament, tal com havien anunciat ja anteriorment en el cas que la Carta de Terrassa no fos atesa pel govern. L'actitud d'aquests dos regidors, que van convidar llurs companys de consistori a fer

el mateix, va provocar la reacció d'aquests, ja que desconeixien oficialment l'existència de la resposta d'Abril, feta pública per l'alcalde en el transcurs d'una reunió amb representants de les centrals sindicals. El ple es va haver d'interrompre per tal que l'alcalde donés a conèixer al consistori el contingut de la carta del Ministeri d'Economia i la resposta del propi alcalde, redactada segons sembla en termes molts durs per a l'administració central.

No obstant això, existeix a

Terrassa la temença que l'actitud del Ministeri d'Economia vagi lligada a la instrumentalització que de la Carta de Terrassa es voldria fer des del Govern Civil. Tal com deia un comunicat del Comitè Local del PSUC, "es tractaria, de forma extraoficial, de recollir alguns projectes d'actuació municipal que hi ha en la Carta de Terrassa i portar-los a la pràctica en contacte exclusiu amb l'Ajuntament, marginant d'aquesta forma el conjunt de sectors ciutadans que van intervenir en la seva confecció.

En definitiva —prosegueix el comunicat del PSUC— no es vol acceptar l'esforç de concentració, de coresponsabilització de tota la ciutat. La política partidista dels defensors del poder polític no vol passar per aquest esforç col·lectiu de civisme de què ha donat mostres Terrassa". I Comissions Obreres assenyalava en un altre comunicat la necessitat de "desenvolupar contundentment la pressió de les forces socials signants de la Carta de Terrassa".

De fet, en aquests moments ja estan en marxa una sèrie d'accions a portar a terme per tal d'exigir solucions concretes a les peticions formulades, tal com es va acordar en el transcurs d'una reunió convocada per CCOO i UGT amb totes les forces polítiques de la ciutat, i a la qual només els socialistes posaren condicions per participar, ja que, segons ells, les negociacions s'havien de portar amb la Generalitat. Tal com els recorda un dels assistents, en una de les primeres reunions preparatòries de la Carta, ells mateixos foren els encarregats d'establir els contactes previs amb el Consell de la Generalitat, i a hores d'ara encara no s'ha celebrat cap entrevista conjunta. No obstant això, cada una de les forces polítiques assistents a la reunió es compromet a gestionar entrevistes unitàries amb els seus consellers i parlamentaris per tal de donar el necessari ressò a un programa de sortida de la crisi que compta amb el suport de totes les forces polítiques i socials de la ciutat.

La Generalitat no sempre va bé

El Pla general de Manresa

MANRESA (Corresponsal).— Seguint amb l'esperit de consens i unitat entre les forces polítiques sindicals i administració local, que va permetre la signatura del Pacte del Bages, l'Ajuntament de Manresa, per acord del ple municipal i amb el suport dels principals partits, ha decidit tirar endavant l'elaboració d'un nou pla d'urbanisme.

D'una o altra manera el nou pla representa un pas endavant en el procés seguit fins ara de planejament urbanístic: Els encarregats d'elaborar el pla són un equip local nomenat de comú acord entre ajuntament i forces polítiques; hi ha un sistema previst de participació i control de les forces socials (sindicals, patronal, associacions de veïns, propietaris...) i polítiques; un organisme consultiu que fixa els objectius, les formes d'actuació, etc.; abans de fer el pla s'han suspès llicències d'edificació en els punts més conflictius i que el pla podria destinar a usos i serveis d'equipament públic, i l'equip expert compta amb el suport tècnic de la Diputació de Barcelona a través de l'Institut Provincial d'Urbanisme.

Les forces políticament reaccionàries de Manresa (que tenen una confederació patronal pròpia i un partit polític "independent", del Bages) i els sectors propietaris de terrenys afectats han començat a maniobrar contra el pla. Han acusat, primer, l'equip tècnic de ser un equip de "rojos i comunistes". S'han acollit, després, a velles amistats personals (per la banda del líder del partit "independent") i a la seva militància i ex-militància a ERC per pressionar el president de la Generalitat en la seva condició de president de la Diputació perquè intervingui en el procés, fent enrere les mesures preventives de l'Ajuntament, fent revocar l'equip tècnic i prohibint la intervenció de l'IPUR (acusat també de "rojos..."). Tot això ha fet que, segons ha declarat a TREBALL una font d'absoluta solvència, el president pressionés directament el batlle de Manresa (i diputat provincial) perquè revoqués els acords municipals, "que des de Diputació ja es neutralitzaria l'IPUR", però el batlle ha confirmat l'equip tècnic i ha fet palesa la necessitat d'aquest tipus d'operacions i d'una intervenció de l'IPUR.

Val la pena, en aquests casos, fer ben explícites aquestes posicions. Una consolidació del poder de la Generalitat sobre les qüestions locals seria un primer i important pas per dotar de poder la pre-autonomia. Però no s'hi val que aquest poder s'exerceixi per afavorir els interessos més reaccionaris. I és això, justament, allò que ha passat, ara, a Manresa.

Milers de terrassencs contra la crisi: La "Carta" s'ha quedat sense resposta (Fotos d'Arxiu)

Ex-premsa del "Movimiento"

Les Corts proposaran una premsa pública i autònoma

L'ex-premsa del "Movimiento", en aquests moments anomenada "Medios de Comunicación Social del Estado", està encara en mans dels franquistes, i d'això en són ben conscients els nostres parlamentaris, que van configurar una subcomissió al Congrés que ha estudiat durant tres mesos el futur d'aquesta cadena de diaris i emissores.

La subcomissió, després de rebre els representants dels treballadors i directius de l'administració central de la Cadena, ha arribat a una mena d'acord. Proposa a la Comissió de Cultura i després al ple del Congrés la continuació de la Cadena, encara que reestructurada i amb un funcionament democràtic i descentralitzador.

LA UCD CONTRA ELS TREBALLADORS

Encara que aquesta proposta no ha estat aprovada per les Corts, i que el Senat també l'ha d'estudiar, es pot dir que segurament serà acceptada, tot i que la UCD proposava planerament la venda pública i despatxar els treballadors mitjançant les indemnitzacions corresponents (dos sous per any treballat, amb un límit de cinc) i que s'acollissin a l'assegurança d'atur, que només dura divuit mesos.

Doncs bé, la Cadena segurament continuarà, encara que hi haurà canvis: dels trenta diaris, en quedaran potser vint-i-un, o potser divuit. S'equipararà la gent que hi treballa als funcionaris de l'Estat i, en cas d'eliminació del seu mitjà, se'ls donarà feina en un altre lloc.

Periodísticament, els diaris estaran en mans de l'Estat o dels ens autonòmics o, fins i tot, en mans dels ajuntaments i les diputacions provincials.

¿QUÈ PASSARÀ A CATALUNYA?

Aquí, a Catalunya, en ténim cinc d'aquests diaris, un a

cada una de les ciutats de Lleida, Girona i Tarragona i dos a Barcelona. Dels tres primers, no cal dubtar que romandran diaris catalans i en mans de la Generalitat. El problema es presenta al Cap i Casal, on ens trobem amb "Solidaridad Nacional" i "La Prensa", sense cap incidència real en la vida del país i amb uns directors anomenats quan Carrero encara no havia volat. La proposta dels treballadors, a la qual presta suport el PSU de Catalunya, és que quedi només un diari, que se'n canviï el director, que s'hi posi una altra maquinària i que es tregui un diari català, democràtic i pluralista, controlat pel Parlament o per un patronat amb representació de diferents organismes sindicals, polítics i culturals.

LA DRETA SEMBLA EL SETÈ DE CAVALLERIA

Ens trobem, a Barcelona,

amb una ofensiva de l'empresariat dretà ("Ciero", "Diario de Barcelona"... i amb una certa crisi dels diaris més oberts, menys a "Mundo Diario", que n'és l'excepció. La perspectiva és que la dreta catalana es faci a poc a poc amb el control gairebé total de la premsa barcelonina, i això és un gran perill per a la llibertat d'expressió i per a la democràcia, i més en un país on la gent ha votat majoritàriament a l'esquerra.

És per tot això que caldria deixar a Barcelona un diari públic amb funcions prou determinades, controlat democràticament i obert a tothom.

El cas de Barcelona, essent especial, és tan sols un reflex d'allò que cal fer a tot arreu de l'Estat.

VÍCTOR MALOPE

CONÈIXER CATALUNYA
3 PRIMERS TÍTOLS

CONÈIXER CATALUNYA
L'onze de setembre i el centralisme borbònic
Joaquim Nadal i Ferreras

CONÈIXER CATALUNYA
Els orígens històrics
Josep M. Salrach Mercé Aventura

CONÈIXER CATALUNYA
Qui és català?
Encarna Roca

200 ptes

L'ONZE DE SETEMBRE I EL CENTRALISME BORBÒNIC
Joaquim Nadal i Ferreras
Síntesi de divulgació del segle XVIII català

ELS ORÍGENS HISTÒRICS
Josep M. Salrach Mercé Aventura
Gestació de Catalunya amb els aspectes polítics, econòmics i socials d'aquest procés

QUI ÉS CATALÀ?
Encarna Roca
Un llibre per assenyalar l'evolució que ha tingut el Dret català

DOPESA
GRUP "MUNDO" D'EDICIONS

SOLIDARIDAD NACIONAL

BARCELONA
Jueves
11 de mayo 1978

La Constitució és la llei suprema de l'Estat, una verdadera super-lei que estableix i regula els drets i llibertats dels ciutadans, determina l'estructura de l'Estat i n'organitza les principals institucions. Les disposicions de la Constitució estan per sobre de les lleis aprovades per les Corts i per sobre dels decrets aprovats pel govern. Per tant, qualsevol norma futura que vagi contra la Constitució és nul·la.

D'aquí la seva enorme importància.

Tots els partits intenten incloure en la Constitució les disposicions que afavoreixin els seus propis programes i facilitin el seu futur predomini. La Constitució reflecteix, doncs, la força relativa dels partits en aquest moment i condiona el seu futur desenvolupament.

¿Quina és la política del PSUC i del PCE respecte a la Constitució? A aquesta pregunta respon el treball del nostre col·laborador Eliseu Aja, que publiquem dividit en tres capítols: el primer tracta dels drets i llibertats i de les característiques generals de la Constitució, el segon es refereix a les institucions, i el tercer al tema de les autonomies i la reforma constitucional.

El projecte constitucional (I)

"La sobirania resideix en el poble"

Per la minoria comunista —i així ho va explicar Solé-Tura a la primera sessió de la ponència constitucional— la Constitució ha de complir tres objectius: en primer lloc, desmantellar l'estructura autoritària del règim franquista que, en gran part, subsisteix; en segon lloc, establir unes institucions democràtiques fonamentades en el sufragi universal, i en tercer lloc, permetre les transformacions econòmiques i socials que menin al socialisme amb el suport de la majoria de la població.

Per assolir aquests objectius, la Constitució ha de reconèixer llargament els drets i les llibertats, tant polítics com socials, dels ciutadans, ha d'establir un Estat plurinacional amb dret a l'autogovern de les nacionalitats i regions i ha de construir unes institucions centrals (Corts, govern, etcètera) elegides pel poble i amb poder més gran segons la seva representativitat.

¿COM SERÀ LA CONSTITUCIÓ?

La Constitució que s'està elaborant neix d'un procés constituent estrany. No solament no ha caigut el règim anterior (com es va esdevenir quan la Constitució de la II República i gairebé en totes), sinó que bona part de les forces franquistes, després d'una ràpida reconversió a la democràcia, són presents majoritàriament a les Corts. Recordem que, durant les eleccions, Aliança Popular rebutjava el procés constituent i UCD es mostrava ambigua. L'elaboració de la Constitució és, en ella mateixa, un gran triomf de la democràcia, però la majoria conservadora de les Corts actuals imprimirà el seu segell a l'obra.

El mitjà principal que s'ha fet servir perquè la Constitució no sigui només el reflex de la majoria actual és el procediment de consens, que es justifica pel fet que la Constitució durarà molts anys i, per tant, la majoria actual no ha d'imposar un text fet a la seva mesura. El consens implica que tots els partits han de cedir en les seves pretensions per tal que el resultat pugui ser acceptat per tothom.

LA SOBIRANIA POPULAR

L'article primer, després d'assenyalar que Espanya és un estat democràtic de dret, és a dir, que l'actuació de tots els governants s'ha d'ajustar a les lleis aprovades per unes Corts democràtiques, estableix que la sobirania resideix en el poble espanyol, del qual emanen tots els poders.

Aquest principi és la clau de la democràcia, perquè vol dir que la voluntat del poble és la base de qualsevol mesura de govern i implica que totes les reformes polítiques

i socials, compreses les de caire socialista, són possibles si la voluntat popular les sosté.

D'acord amb el desenvolupament de la democràcia moderna, la Constitució recull, en els primers articles, el paper protagonista dels partits com a expressió de la voluntat popular i mitjà principal de la participació política.

També recull la participació dels sindicats i estableix un principi força progressista a l'article 9, quan diu: "Correspon als poders públics promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu, i dels grups on s'integra, siguin reals i efectives; llevar els obstacles que n'impedeixin o dificultin la plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida

"Establir un Estat plurinacional amb dret a l'autogovern de les nacionalitats i regions." (Fotos d'arxiu).

econòmica, política, cultural i social."

LA FORMA DE L'ESTAT: MONARQUIA PARLAMENTÀRIA

La monarquia parlamentària és aquella en la qual el rei regna, però no governa;

és a dir, que el monarca aconsegueix funcions simbòliques, però les decisions polítiques són adoptades pel govern, que respon de la seva gestió davant les Corts.

Hom coneix bé el caràcter republicà del PSUC i del PCE, i també l'acceptació tàcita de la monarquia per totes les forces polítiques en el procés de trànsit del franquisme a la democràcia. La posició comunista a la ponència ha estat coherent amb aquests postulats: No plantejar la qüestió monàrquica si el Rei acceptava la Constitució democràtica i que les decisions polítiques depenguin dels governants elegits. Plantejar la república si no es complien aquestes condicions, la qual cosa no s'ha esdevingut.

UNITAT D'ESPANYA I DRET A L'AUTONOMIA DE LES NACIONALITATS I REGIONS

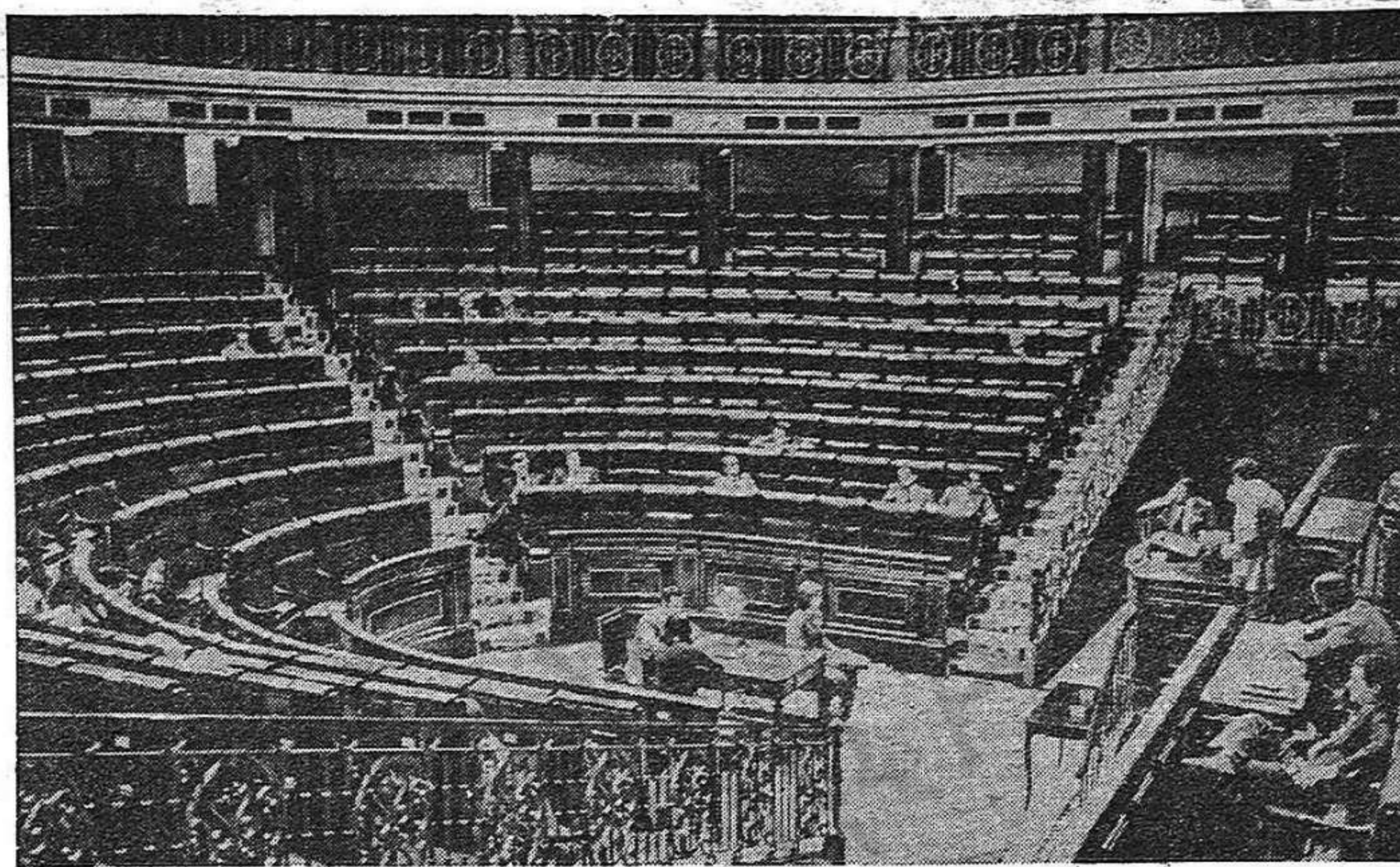
Vet aquí la qüestió que ha estat més difícil per al consens. La complicada redacció de l'article 2 reflecteix bé les dificultats que hi ha hagut.

Prescindint de la redacció, hom troba en aquest article dos principis fonamentals: la unitat d'Espanya i el reconeixement que hi ha nacionalitats i regions distintes que tenen dret a l'autonomia. Després veurem les possibilitats de les autonomies, però val la pena assenyalar que l'acceptació de les nacionalitats i de la seva autonomia és un progrés democràtic que no té paral·lel a la nostra història, ni tot just quan la II República. Obre el camí per acabar amb el centralisme oligàrquic, que no solament es va esdevenir sota el franquisme sinó en tota la història contemporània d'Espanya.

DRETS I LLIBERTATS DELS CIUTADANS

"Els espanyols són iguals davant la llei, sense discriminacions per raó de naixença, de raça, de sexe, de religió, d'opinió o per qualsevol altres circumstàncies personals o socials" (article 13).

El projecte de Constitució recull amb amplitud la majoria dels drets polítics i socials que hi ha a les constitucions europees, partint del principi que qualsevol discriminació és il·legal. Des d'aquí caldrà reformar força lleis que encara avui mantenen desigualtats contra la dona, contra els menors i contra certs sectors socials.

"La Constitució ha d'establir unes institucions democràtiques fonamentades en el sufragi universal."

Entre els drets més importants que reconeix la Constitució podem assenyalar: la llibertat religiosa, les garanties contra les detencions, la inviolabilitat de domicili o comunicació, la llibertat d'expressió, els drets de reunió i associació, l'objecció de consciència, els drets de vaga i sindicació... Tots aquests drets poden exigir-se de manera immediata davant d'un jutge i, a través d'un recurs especial, el d'empara, davant del Tribunal Constitucional. S'assegura així, eficaçment, que ningú no privarà cap ciutadà de l'exercici d'aquests drets.

En altres apartats es recullen drets i principis de caràcter econòmic i social, que no es poden exigir directament fins que no siguin desenvolupats per lleis posteriors. El seu reconeixement és, tanmateix, important perquè marquen als governants les línies mestres de la seva actuació. Conve destacar-ne: el dret a la feina, la Seguretat Social i la recerca de la plena ocupació, la salut, l'habitatge, el medi ambient i el control de la qualitat dels productes; la protecció a la família, als infants, als joves i a les persones que són a la tercera edat...

Podem assenyalar que en aquesta part dels drets hi ha algunes llacunes, com que no s'hi aboleixi la pena de mort, l'ambigua menció del divorci com a "dissolució del matrimoni" i l'absència de l'avortament. Hi ha també, i això és molt més greu, limitacions de drets pel que fa a certes categories de ciutadans —com és el dret de vaga i el de sindicació per a alguns funcionaris— i es mantenen privilegis per a alguns sectors socials, com és ara l'ajut de l'Estat a l'ensenyament privat, que no hauria de figurar a la Constitució.

Punt i a part mereix l'arti-

cle 34, que estableix la llibertat d'empresa, l'economia de mercat i la possibilitat que té l'empresari d'adoptar mesures de conflicte col·lectiu. Inicialment, aquest article comprenia el comiat lliure —que encara podria esmunyir-s'hi a través de les mesures de conflicte col·lectiu— i la possibilitat del lock-out de l'empresari.

La dreta defensa l'actual redacció, que ja és fruit d'un cert compromís, i posa en igualtat de condicions la vaga i el comiat, quan és evident que la raó de la vaga rau en la inferioritat del treballador envers el capital. I l'economia de mercat pretén ser un arma ideològica dels empresaris per oposar-se en l'esdevenidor a la nacionalització de qualsevol sector econòmic que els in-

teressi conservar. Només es pot entendre així, ja que l'economia social de mercat o economia mixta, com anomenen pomposament el capitalisme actual, és per definició la coexistència d'empreses estatals i empreses privades, i aquest article no serà pas un obstacle

constitucional per avançar cap al socialisme per la nacionalització progressiva de l'economia.

En general, podem dir que la part de les llibertats i els drets és semblant a la que contenen la majoria de les constitucions europees, encara que haurem de lluitar a la comissió i al ple per eliminar-ne les restriccions i millorar el reconeixement ampli de les llibertats.

ELISEU AJA

nous horitzons

Acaba de posar-se a la venda el número 42 (abril de 1978)

I CONFERENCIA NACIONAL DEL PSUC
Debat sobre la tesi quinzena: intervencions d'Antoni Gutiérrez, Paco Frutos i Francesc Baltasar
Discurs de Santiago Carrillo

Partit, Sindicat i Socialisme
Bruno Trentin

O front o bloc històric: a l'entorn de les eleccions a França
Diego Olvega

La Primavera de Praga,
conversa amb Jiri Pelikan

Cap a una nova llei del divorci
Àlbert López-Ricart

Política de defensa
Comissió del CC del PSUC per a la reforma dels aparells de l'Estat

Amb un gran retard, només explicable per la magnitud de les baralles internes entre els sectors implicats i entre els membres del mateix govern, aquest ha enviat el Pla Energètic a les Corts per tal que aprovin les lleis ne-

cessàries per dur-lo a terme. Aquesta pla s'hauria d'haver posat en marxa abans d'acabar l'any 1977, tal com s'havia estipulat als acords de la Moncloa, a fi de fer front a la incessant dilapidació de recursos energètics i al

desbaratament i descoordinació manifesta dels diferents aparells del sector públic i del privat, incapaces, o fins i tot, no desitjats, d'aplicar una política energètica adaptada a la crítica situació actual.

"Poseu una nuclear en la vostra vida"

El Pla Energètic: les Corts, ¿tenen la paraula?

CONFONDRE L'OPINIÓ

L'opinió pública ha estat, una vegada més, marginada de l'olla on s'han bullit les cols. Des de mitjans del passat més de febrer, quan, en una hàbil maniobra, determinats mitjans d'informació exposaren a la llum pública les tasques, en principi secretes i de caire més aviat progressista, del grup de treball encarregat de remodelar el Pla Energètic, fins al moment actual, les informacions sobre el contingut definitiu del pla han sigut gairebé inexistentes. El component més progressista d'aquest grup de treball girava a l'entorn del tàndem Sanz Hurtado-Centeno, d'on partiren les propostes nacionalitzadores —avalades per Fuentes Quintana— les quals, com veurem, han quedat totalment desqualificades en el projecte aprovat pel Consell de Ministres.

Però, alhora que la informació pròpiament dita ha brillat per la seva absència, la sacrificada opinió pública s'ha vist impactada per una allau de desinformacions tendents a convèncer de la conveniència de no alterar un sol punt de la gestió privada dels recursos energètics, i a cantar les excel·lències de l'energia nuclear, no importa o mans de qui estigui, ni l'abús que se'n faci, com si la crisi només fos deguda a la manca de recursos energètics i no a la seva dilapidació sistemàtica en l'actual model consumista-individualista.

"POSEU UNA NUCLEAR EN LA VOSTRA VIDA"

Recurrent al sarcasme, podríem dir que, si 50 milions de pessetes han bastat per col·locar en Núñez com a president del Barça, iquina no és la força de les totpoderoses Westinghouse i General Elèctric per imposar-nos les seves centrals a base de rentar amb dòlars el cervell de l'opinió pública! El rentat de cervell a base de publicitat és un privilegi de les nostres democràcies. En aquesta línia, "poseu una nuclear en la vostra vida" no seria un eslògan gens desencertat dintre de la campanya de dossiers hagiogràfics, orquestrada per les multinacionals de l'àtom i els tentacles omnipresents de les companyies elèctriques. Com a mostra, no exhaustiva, d'aquesta allau de publicitat, vegeu els dossiers apareguts a "Diario 16" el primer de febrer, "Informaciones" del 5 d'abril, "Diario de Barcelona" el 21 del mateix mes, així com les conferències impartides al llarg del mes de març per R.E Linne-

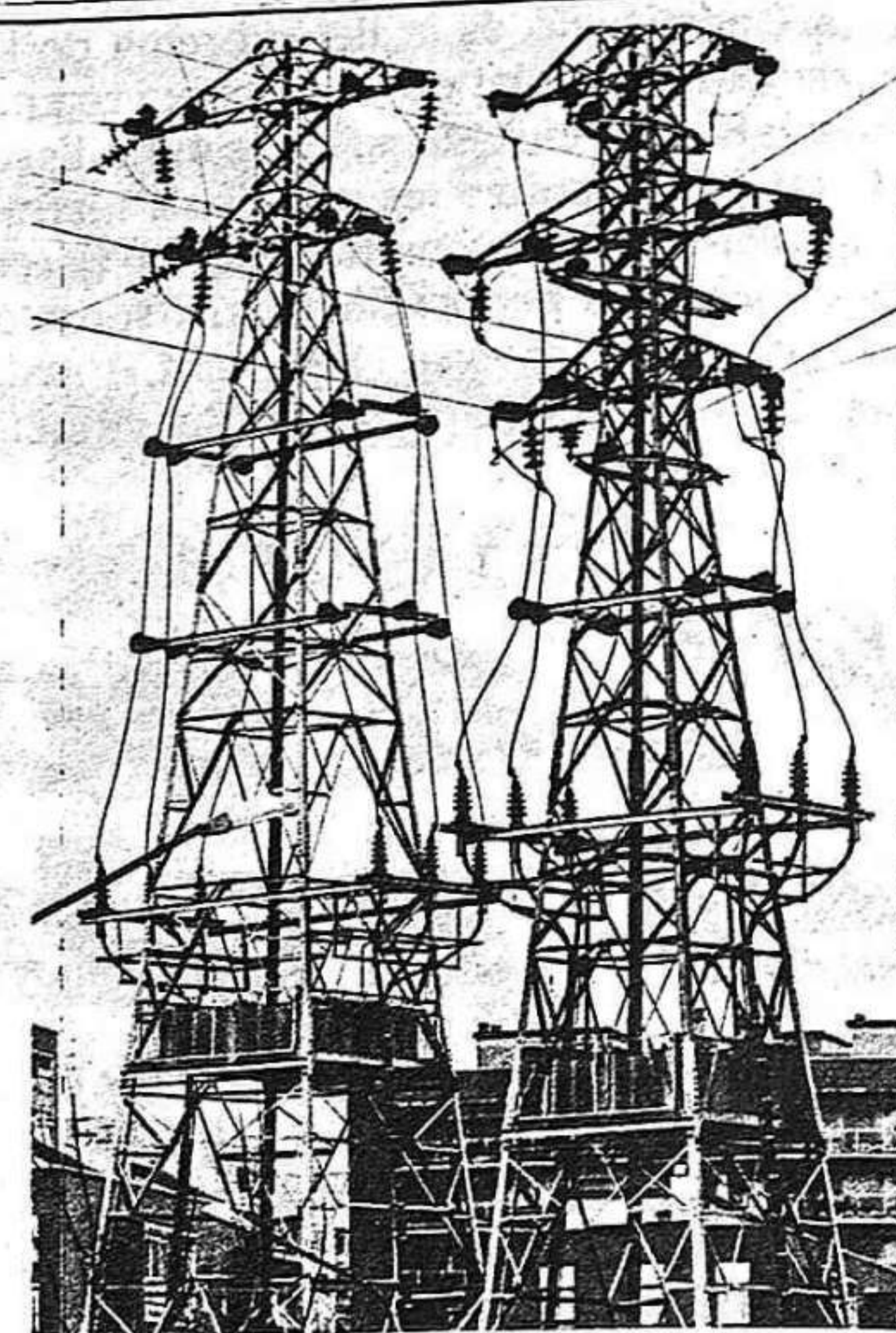
mann, apòlogista de les nuclears nordamericanes, invitat per Unió Elèctrica Española, emperduero i Hidroeléctrica Española, la qual, al seu torn, acaba de difondre 75.000 exemplars d'un "llibre verd" sobre les nuclears, per si no havia quedat prou clar.

LES CORTS TENEN LA PARAULA

El regust d'aquest còctel de no-informació i desinformació que ens han fet empassar al llarg de tantes situacions d'espera no podia ser sinó profundament amarg. I nefast. Si les Corts no aconseguïen alterar les línies mestres del pla que ha estat aprovat pel govern —i, no ens enganyem, no hi ha evidències que aquestes Corts de biberó, tot just desmamades del franquisme, puguin aconseguir-ho— veurem hipotecades durant els deu anys de vigència del pla les possibilitats de fer front a la crisi energètica d'una manera coherent i radical, que afavoreixi els interessos dels treballadors. O, en altres paraules, en la mida que la descoordinació i la manca de

el primer pas cap a la nacionalització completa del sector.

Cal puntualitzar que la proposta continguda en l'esmentat esborrany no era una nacionalització estricta, sinó que establia una societat de 51 per cent de domini estatal, cosa que hauria permès de controlar, per primera vegada, el sistema d'interconnexions entre empreses productores i distribuïdores, impedit els abusos i irregularitats que es venen produint actualment amb excessiva freqüència i que han situat les pèrdues de la xarxa degudes al transport en el 10,5 per cent, les més elevades d'Europa occidental. Juxtaposem a aquests fets, i sense comentaris, les recents paraules de José María de Oriol a la Junta d'Hidro: "¿Com s'explica que a un sector que no ha creat problemes i garanteix el subministre se'l critiqui per la seva gestió i es deixi parlar (sic) de la nacionalització total de la seva xarxa de transport?" I cal afegir, encara, que el benefici d'aquesta societat ha assolit la xifra envejable de 11.109 milions de pessetes, més del

Les companyies elèctriques: confondre l'opinió.

del ministeri d'Economia, que havia de coordinar les diferents participacions de l'Estat en el sector. Aquesta proposta ha quedat reduïda a una simple coordinació de polítiques entre Eniensa, CAMPSA i el monopoli de petrolis.

Com a punts més positius, i que no han aconseguit arrencar per a si les elèctriques, cal esmentar, encara que sigui breument, que les centrals nuclears no es finançaran per la via d'apropiar-se la sobretarifa resultant d'aplicar preus dissuasius, de manera que aquesta sobretarifa serà com un impost que passarà al fisc i no a les empreses. Les elèctriques percebran un preu de cost que no inclourà una amortització del cost de reposició, sinó tan sols una amortització del cost històric. Tot això, tanmateix, no deixa de posar en relleu, una vegada més, la incoherència que representa que aquestes empreses siguin privades, ja que aquestes normatives sobre els preus minven la capacitat d'autofinançació, de manera que gran part del capital haurà de sortir de l'erari públic.

També cal saludar que, almenys, s'hagi operat una restricció dintre del grup de centrals nuclears en autorització prèvia. Així, el 1987, només en podran funcionar tres de les vuit que ja tenen aquesta autorització. Aquesta decisió ja ha aixecat butllofes en les patronals de béns d'equip.

MASSA TARD

Remarquem, en fi, que la participació del 40 per cent mantinguda fins ara per les empreses elèctriques dintre d'ENUSA (Empresa Nacional del Uranio) i que els ha permès d'influenciar de manera substancial les decisions d'aquesta última, passarà a ser, d'ara endavant, propietat de l'Estat, que n'esdevindrà, per tant, propietari absolut. Però la batalla s'ha guanyat massa tard, quan ja ha per-

PROGRAMA NUCLEAR				
Nom	Província	Potència	Proveïdor	Companyia propietària
Centrals funcionant				
Zorita	Guadalajara	160 MW	Westinghouse	Unió Elèctrica, 100%
Garoña	Burgos	469 MW	General Eléctric	Iberduero, 50%. Eléct. Viesgo, 50%
Vandellós I	Tarragona	480 MW	Francés	FECSA, 23%. H. Cat., 23%. Enher, 23%. F. Segre, 6%. Electricite de France, 25%
Centrals en construcció				
Almaraz I	Cáceres	930 MW	Westinghouse	Sevillana, 33%. Unió Eléct., 33%. Hidrola, 33%
Almaraz II	Cáceres	930 MW	Westinghouse	Sevillana, 33%. Unió Eléct., 33%. Hidrola, 33%
Lemóniz I	Biscaia	930 MW	Westinghouse	Iberduero, 100%
Lemóniz II	Biscaia	930 MW	Westinghouse	Iberduero, 100%
Ascó I	Tarragona	930 MW	Westinghouse	FECSA, 100%
Ascó II	Tarragona	930 MW	Westinghouse	FECSA, 40%. Enher, 40%. H. Cataluña, 10%. F. Segre, 10%
Cofrentes	València	975 MW	General Eléctric	Hidrola, 100%

control públic efectiu en l'esfera de la producció i distribució energètica han estat la font de copiosos beneficis, cal esperar que tindrem privatització integral, amb les seqüeles d'un aprofitament no òptim que comporta, per llarg temps.

RETALLAT PEL CAPITAL

La tisora del capital monopolista s'ha emportat les nacionalitzacions proposades pels elements més clarividents del sistema, mentre que a la majoria dels països europeus el sector energètic està totalment o parcialment nacionalitzat, en virtut de la importància clau del sector en el conjunt de l'economia.

Es pot afirmar, en efecte, a la vista dels resums que han vist la llum pública, que els torpedes dirigits a esfondrar les propostes més avançades de l'equip de Fuentes han fet impacte. S'ha confirmat, una vegada més, la lògica de l'Estat-patró, del capitalisme monopolista d'Estat, per tal com la patronal —grans bancs i elèctriques, principalment— no ha estat disposada a beure's el calze de les nacionalitzacions per salvar el país de la crisi. Els beneficis de la gestió privada han passat per davant dels interessos de la comunitat.

GUANYA LA INEFICIÈNCIA

En el primer esborrany del Pla es parlava de nacionalitzar les línies d'altra tensió de la xarxa de distribució d'energia elèctrica. Però ha triomfat el punt de vista del ministeri d'Indústria, segons el qual n'hi ha prou que el govern mantingui un delegat en la societat privada que es crearà amb l'objecte de fer-se càrrec de les interconnexions i de la xarxa de transport d'altra tensió. Les grans companyies han abonat aquesta posició, al·legant que la nacionalització de la xarxa suposaria

28, per cent de la xifra de vendes!

PRIVATITZACIÓ DE L'ÀTOM

També ha estat escombrat el primitiu projecte de nacionalitzar les centrals que s'han de construir els anys 80. Aquest punt era bàsic per garantir —o, almenys, intentar-ho— la seguretat i el control del procés nuclear, així com per aconseguir-ne un aprofitament òp-

CENTRALS AMB AUTORITZACIÓ PREVIA	
Sayago (Zamora)	1.000 MW
Trillo I (Guadalajara)	1.032 MW
Trillo II (Guadalajara)	1.032 MW
Valdecaballeros I (Badajoz)	1.000 MW
Valdecaballeros II (Badajoz)	1.000 MW
Regodola (Lugo)	1.000 MW
Vandellós II (Tarragona)	1.000 MW
Vandellós III (Tarragona)	1.000 MW

D'aquestes vuit centrals, s'autoritzaran només tres projectes.

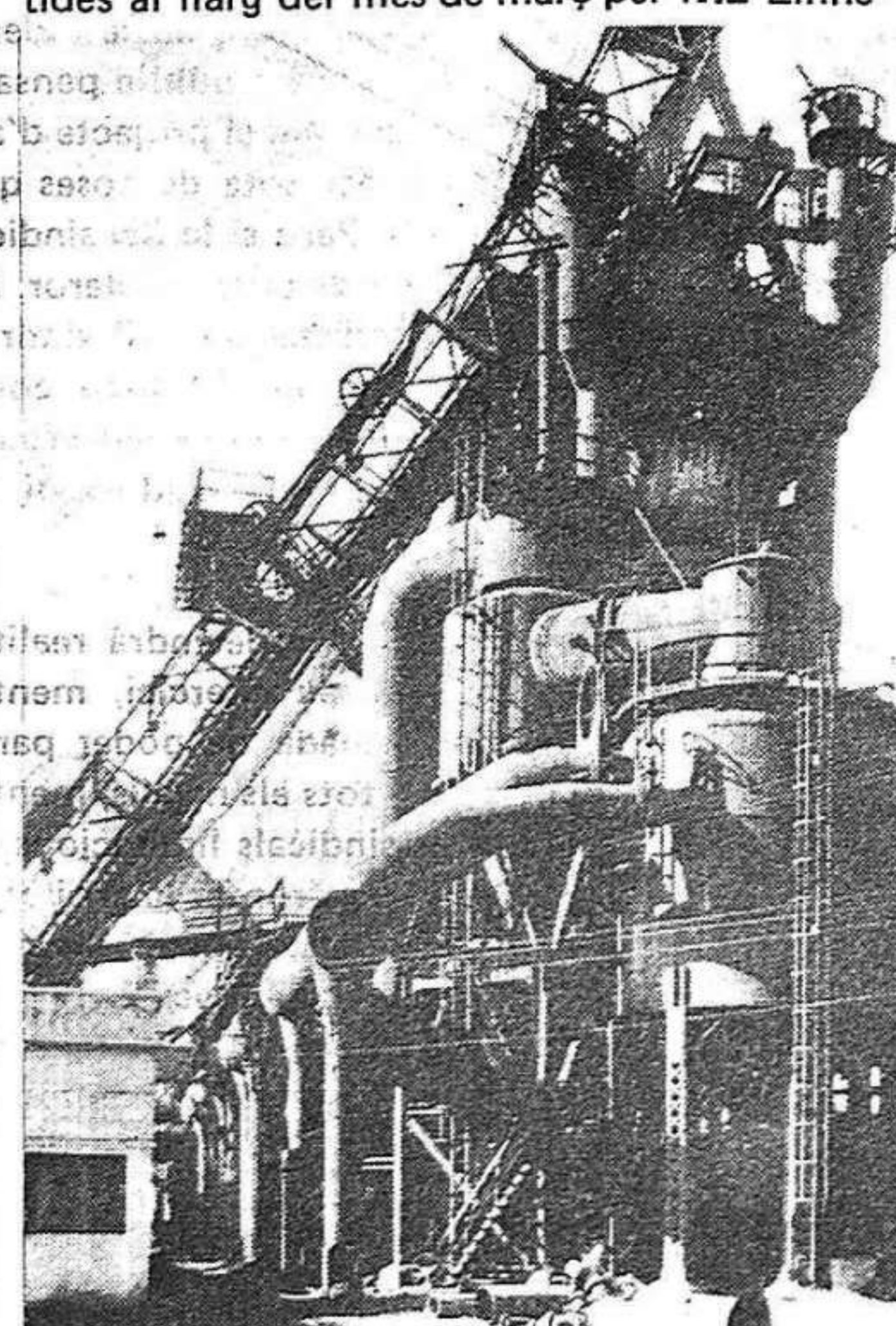
tim i minimitzar al màxim els lligams de dependència —financera, tecnològica i de tot ordre—, respecte a les multinacionals de l'àtom. En el seu lloc es preveu que les nuclears continuïn en mans privades, finançant-se en base a ampliacions de capital i emissions d'obligacions. I cal preguntar, en aquest respecte, qui les cobrirà —no oblidem que els diners de les Caixes poden ser "privatitzats" per aquesta via—, i quina quantia correrà a càrrec del pressupost de l'Estat. Cal recordar, en aquest sentit, la interpel·lació del grup comunista a les Corts: "Si la financiació de les inversions, els riscos i el subministre de serveis essencials per a l'energia nuclear són assumits d'una manera pública per tota la col·lectivitat, és totalment incongruent que la propietat, explotació i beneficis de l'energia elèctrica continuïn en mans privades."

Destaquem, finalment, en el terreny de les propostes abandonades, la de la creació d'un ens nacional d'hidrocarburs, en el marc

dut el seu valor estratègic. En efecte, aquesta participació ha permès de configurar de manera pràcticament irreversible l'actual mapa tecnològic de les centrals en curs i en projecte. Així, la totalitat gairebé absoluta d'aquestes centrals ha quedat en mans de la tecnologia americana —Westinghouse, majorment, i General Electric— que ja venien gaudint del favor de les elèctriques, a les quals han anat subministrant contínuament material elèctric convencional, sota un règim d'exclusivitat.

Les empreses europees, la tecnologia de les quals és sovint millor, i sempre substancialment més econòmica, que la de les americanes, han quedat, doncs, totalment marginades dels projectes nuclears espanyols en un moment que els principals països europeus tendeixen a disminuir la participació de les empreses nordamericanes.

ORIOU RIUS I CAMPS, del CEUMT.

Les nuclears continuaran en mans privades.

Constitució: comencen els debats

L'elaboració de la Constitució —la primera després de quaranta anys d'excepció feixista— va començar la darrera setmana el seu compte enrere, amb el debat de la totalitat del projecte dictaminat per la ponència. Dues qüestions van posar en relleu la continuïtat de la política de consens, assolida en bona mesura en els treballs de la ponència començats el passat mes d'agost del 77. D'una banda, l'acceptació unànime del text redactat per l'equip del qual va formar part el comunista Jordi Solé-Tura; d'altra, l'acceptació majoritària de la monarquia com a forma d'Estat.

La primera d'aquestes qüestions va partir de la consideració general dels aspectes positius del document com un punt bàsic de treball per començar a caminar en aquesta nova i decisiva fase del procés constituent. La segona, tanmateix, va tenir el seu fonament en raons que es podrien aplegar en alguns blocs, d'acord amb els criteris expressats al Congrés pels representants dels vuit grups parla-

mentaris i també pels d'altres formacions polítiques minoritàries que també varen intervenir en aquesta primera fase del debat.

La primera va tenir com a principals exponents UCD i AP, decidits partidaris de l'opció monàrquica, com van explicitar l'ucedeista Herrero de Miñon, que va qualificar la monarquia com "el motor del canvi cap a la democràcia" i l'ex-ministre franquista Fraga Iribarne, que va fer "una cordial invitació a tots els grups polítics a no plantejar en aquest debat la infecunda discussió que va enverinar un segle de la nostra història contemporània".

Una segona actitud va ser la reiterada pel grup parlamentari comunista a través de les paraules de Santiago Carrillo, que va recordar el republicanisme del partit que dirigeix i les reserves inicials que va mostrar el PCE envers el Rei, tot i que va subratllar que "ha estat una peça decisiva en el difícil equilibri establert en aquest país, que ha jugat un paper de frontissa entre l'aparell de l'Estat i la societat ci-

vil". En la seva intervenció, Carrillo va partir del principi "que un partit que pretén transformar la societat no en pot prescindir", la qual cosa el va portar a dir que "si en les actuals condicions concretes d'Espanya poséssim sobre la taula la qüestió de la República, correríem cap a una aventura catastrofista en la qual és segur que no obtindríem pas la República, però podríem perdre la democràcia..."

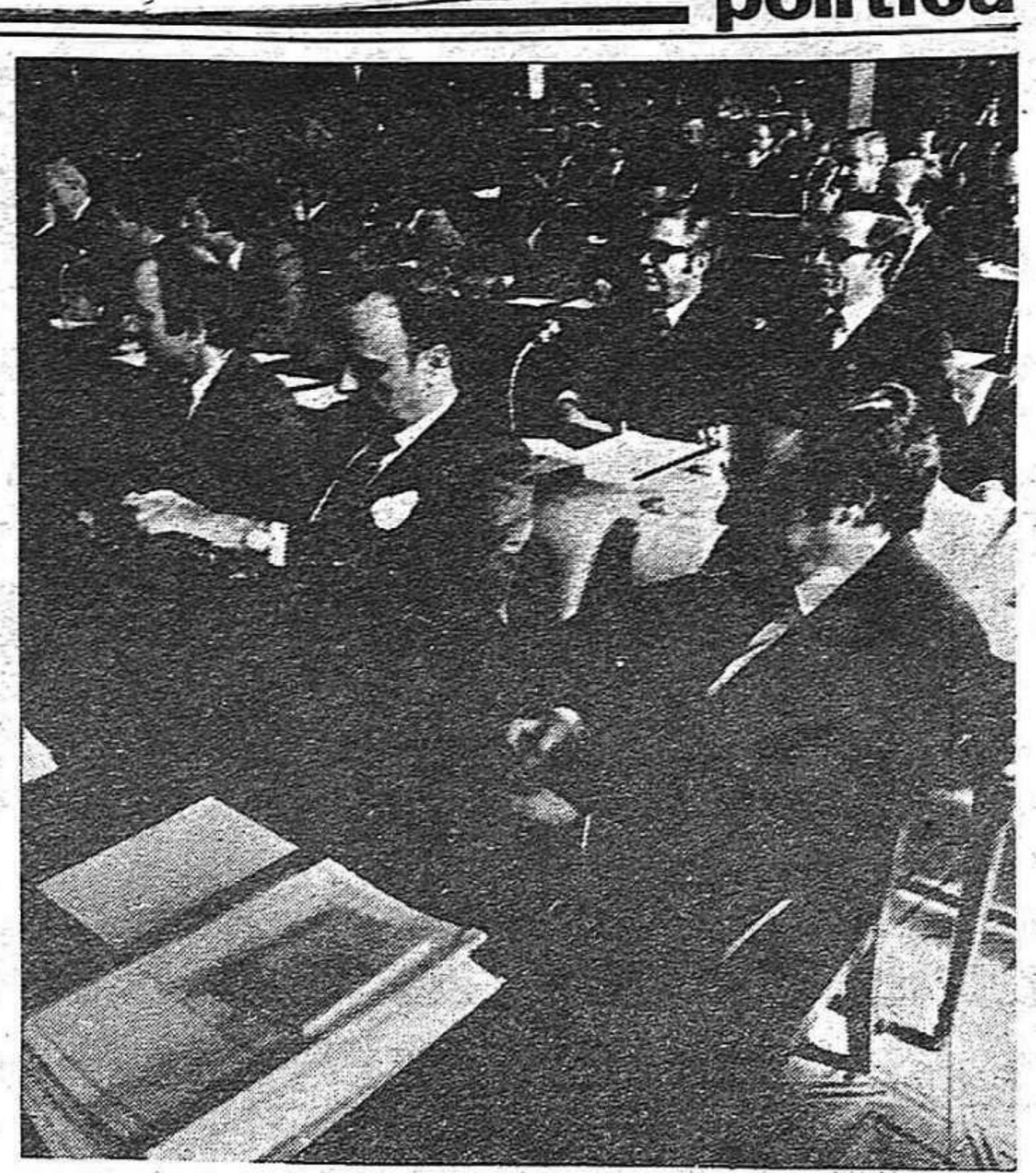
El tercer bloc d'actituds envers la forma de l'Estat el va representar l'exposada pels socialistes. Una actitud que Santiago Carrillo va qualificar en la seva intervenció "d'amençar i no pegar" i que Gregorio Peces Barba va plantejar dient que la seva introducció al debat i l'acceptació dels seus resultats suposava "un servei a la comunitat que considerem imprescindible en aquest moment".

El darrer bloc fou el delimitat per les intervencions d'Heribert Barrera, d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Francesc Letamendia, d'Euskadiko Esquerra, que rebutjaren la monarquia com a forma d'Estat. El primer va plantejar obertament, d'altra banda, la necessitat de convocar un referèndum, després del qual, si el resultat fos favorable, va dir, "quedaria definitivament esborrat el pecat original dels orígens franquistes del Rei". I el segon va afirmar que si bé el Rei no és el mo-

narca del franquisme, contra allò que es podria haver entès d'antuvi, és el monarca de la reforma, i la reforma, va afegir, no pot guarir les plaques d'Euskadi. Alhora, Heribert Barrera va afirmar que "per nosaltres, els catalans, l'única pàtria és Catalunya" i la seva única bandera les quatre barres i el seu únic himne els Segadors, mentre que Letamendia va reclamar la constitucionalització del dret a l'autodeterminació i va advocar per la independència de la nació basca.

Junt amb aquest punt central de les intervencions al voltant de la monarquia, aquesta primera part del debat va posar també en un primer pla la denúncia dels punts foscos d'aquest text, que tantes pressions de la dreta havia sofert els darrers mesos.

I així, mentre que el representant d'UCD i ministre de Justícia, Landelino Lavilla, insistia que "haguera estat preferible una part dogmàtica molt més alleugerida", els grups parlamentaris de l'oposició criticaren, sense ambigüitats, insuficiències tals com les que es contenen en el capítol de les autonomies o les facultats que es donen als empresaris pel que fa al lock-out, o al govern amb el manteniment del vot de censura constructiu, conegut com el vot de censura a l'alemanya. Tots aquests punts

La comissió de les Corts ha començat a discutir el projecte de Constitució. En primer terme, Solé-Tura, entre altres membres de la ponència constitucional.

foren exposats, entre altres, per Santiago Carrillo que, referint-se al darrer, va afirmar que l'actual formulació del vot de censura menava a governs minoritaris i que esdevé estrany que, després d'experiències negatives que estem vivint amb un govern minoritari, subsisteixi la voluntat d'allargar aquesta situació.

Tanmateix, el to polèmic que introduïren les intervencions d'Heribert Barrera i Francesc Letamendia es va aguditzar a la darrera part del debat en arribar al torn de les rectificacions. Torn en el qual, d'una banda, els parlamentaris catalans desautoritzaren Heribert Barrera com a suposat portaveu del poble català i, d'altra, la polèmica va pujar de to amb la intervenció de l'ex-ministre franquista Fraga Iribarne que

va reiterar que "la unitat d'Espanya és sagrada, i aquí sí que no admetrem que ens facin empassar res" i que faria dir al vell professor Tierno Galvan que "s'està esdevenint allò que s'havia d'esdevenir, en produir-se una ambigüitat de posicions i una exageració d'actituds..."

De la seva banda, el diputat comunista Jordi Solé-Tura va aprofitar l'avinencesa per replicar al socialista Peces Barba que, en la seva intervenció, havia adreçat els seus atacs més durs a les paraules de Santiago Carrillo pel·lò que va qualificar de "defensa a ultrança de la monarquia". Envers una asseveració tal, el diputat comunista es va veure obligat a llegir altre cop les paraules del secretari general del PCE i va dir al ponent socialista que havia errat, realment, els trets dels seus atacs.

Carrillo: "Es tracta d'aconseguir una Constitució de consens"

Durant la discussió i els debats que hi ha hagut a la ponència de la Comissió de Treball de les Corts sobre el projecte de llei d'acció sindical a l'empresa, la gent de la Unió del Centre i d'Aliança Popular no va lliurar la batalla. Amb més o menys resistència, van participar a la discussió, però van anar assumint en part els plantejaments justos tendents a millorar el projecte enviat pel govern, que era restrictiu i que, en molts aspectes, estava ultrapassat per la realitat. El cas era contemplar en la llei d'acció sindical el dret, sempre negat als treballadors, de poder participar a la planificació de la feina, a la gestió de l'empresa, al control dels beneficis, amb la participació d'assessors tècnics, representant els treballadors, al procés de negociació col·lectiva. El cas era aconseguir la millor defensa dels drets i deures dels treballadors buscant un nou marc de relacions a l'empresa, entre capital i treball, a fi que la democràcia també tingués una expressió a l'empresa. Però els diputats d'UCD i AP, fidels als interessos que representen, es reservaren la batalla per als moments finals.

Sens dubte no els interessava que les seves posicions tancades i retrògrades es manifestessin des del primer moment, per tal d'evitar una campanya de descrèdit durant alguns mesos. Han pretès sempre que la seva actitud no servís d'estimulant a la mobilització i al descontentament general dels treballadors, i s'han reservat totes les armes per a la batalla final al ple de la Comissió i al Congrés. Només així es comprèn que, en un projecte de llei sotmès a tràmit d'urgència, se suspengués la reunió del 25 d'abril i s'ajornés fins al 2 de maig a fi d'evitar definir-se sobre qüestions fonamentals en matèria sindical abans del primer de maig.

Durant tot aquest període, la pressió de la gran patronal, les seves maniobres i amenaces contra el govern, han estat una constant per tal d'obligar a retirar el projecte. Les declaracions provocadores que Ferrer Salat va fer als Estats Units demostren clarament les intencions de la gran patronal aplegada a la CEOE, el seu caràcter antinacional i les seves vinculacions amb l'imperialisme. Els diputats de la UCD i d'AP consideren que ha arribat el moment de podar el projecte d'acció sindical a l'empresa per buidar-lo, servint-se de la seva majoria a la Comissió i al Parlament, i reduir-lo al projecte inicial que va enviar el govern. Però en el debat a la Comissió de Treball hi ha hagut més que diputats dels grups

El projecte de llei d'acció sindical

UCD i AP retallen els drets

o partits polítics amb representació parlamentària. Hi ha hagut, d'una banda, la presència clara dels portaveus dels banquers i dels industrials i els seus servidors i, d'altra, el món del treball. Ha estat una expressió de la lluita i dels interessos de classe. Amb la seva actitud contra el projecte de la ponència, els diputats d'UCD i AP, amb el suport d'altres minories parlamentàries, presten un important servei als grans banquers i industrials i un pobre servei a la causa de la democràcia. Els comunistes, juntament amb els socialistes, hem lluitat i continuarem lluitant per aconseguir els plens drets sindicals.

La llei que la UCD i AP pretenen treure després de les retallades sistemàtiques limita els drets de sindicació dels funcionaris i deixa més de tres milions d'obres de les empreses de menys de deu treballadors a la simple conveniència d'eleger delegat o no. Sens dubte que aquestes qüestions seran la pedra de toc de les centrals sindicals i de tot el moviment obrer aquests mesos. Convé tenir molt present que, en la situació que vivim, per tal de garantir el procés d'avenç cap a la democràcia, per consolidar-la, el reconeixement i l'exercici dels drets sindicals és una de les peces essencials. Si la democràcia no s'exerceix a tots els nivells, si no s'instala també als centres de treball, regnarà el despotisme il·lustrat, l'abús de poder, l'arbitrarietat sempre. Això obliga a fer un esforç més gran en la via de la mobilització dels treballadors per assolir tots els drets sindicals que la dictadura els ha negat durant quaranta anys, una situació que

avui pretenen perpetuar els grans empresaris i banquers comptant amb la posició d'UCD i AP.

Quan els diputats ucudeistes han expressat el seu vot contrari a l'article novè del projecte de la ponència, han afirmat que amb la seva actitud són fidels als més de sis milions de vots que van tenir el 15 de juny passat. Creiem que aquesta afirmació, aquesta manera de jugar amb els vots del 15 de juny per servir interessos contraris als treballadors, a les forces democràtiques i laborioses del nostre país, l'han de tenir en compte moltes persones que, a l'hora de fer una opció amb el seu vot, foren guiades pel desig de trobar solucions justes als molts problemes pendents.

Estem immersos en una situació de crisi econòmica permanent que s'agreuja sense que se'n perfilli una sortida a curt o a llarg termini. El problema s'accentua cada dia amb nous comiat i tancaments d'empreses. La patronal fa pressió amb força per aconseguir el comiat lliure sense indemnització, exigeix del govern una llei d'ordre públic pensant en els seus millors temps i aconsegueix que el projecte d'acció sindical se situï en molts casos per sota de coses que s'han aconseguit en moltes empreses. Però si la llei sindical es queda enre i és ultrapassada abans de veure la claror, les pretensions de la patronal, dels ucudeistes i d'AP tindran efectes contraris als que persegueixen: La denúncia constant i la mobilització contra una llei que, pel seu anacronisme, no reflecteix les aspiracions dels treballadors ni en contempla els drets.

Estem segurs que la democràcia no esdevindrà realitat mentre subsisteixin prohibicions al seu exercici, mentre la classe obrera continuï sent marginada de poder participar als òrgans de control i decisió a tots els nivells, mentre es continuï imposant a les centrals sindicals limitacions en el compliment de la seva funció. Per enfrontar la crisi capitalista, posar fre a l'encariment de la vida, impedir el retorn al passat i assolir un marc de convivència democràtica, política i social, l'única alternativa que la gran patronal i els ucudeistes ofereixen als treballadors, a tots els demòcrates, és continuar com fins ara, en el terreny de la mobilització i la lluita.

CIPRIANO GARCIA

"Per una administració al servei del poble"

L'STAC, de Congrés

Els passats dies 6 i 7 de maig se celebrà el II Congrés de l'STAC, amb assistència d'uns cinc-cents delegats que representaven els deu mil i tants afiliats del sindicat. En aquests moments, l'STAC representa aproximadament el 30 per cent dels treballadors de l'Administració Pública de Catalunya. És present a dinou comarques catalanes i està organitzat a 140 organismes de l'Administració. Tot això converteix l'STAC en la central àmpliament majoritària en un sector on l'activitat sindical ha tingut històricament grans dificultats per cristal·litzar.

Durant les sessions hi ha hagut un important debat sobre les condicions laborals, sindicals i socials dels treballadors de l'Administració. D'altra banda, calia precisar la línia de reforçar l'alternativa sindical de l'STAC com a sindicat unitari, autònom, democràtic i de classe.

El Congrés va valorar d'una manera fortament crítica el projecte de llei d'acció sindical i l'esborrany constitucional que actualment es discuteixen al Parlament, en els quals els drets sindicals dels funcionaris són especialment restringits. Sobre això es va considerar positiva l'actitud dels grups parlamentaris comunista i socialista, per la seva posició en defensa de la igualtat de drets sindicals dels funcionaris. Es va plantejar, com un objectiu immediat, la necessitat d'impulsar tot seguit les eleccions sindicals a tots els centres de l'Administració. El tema de la sindicació de la Policia Municipal (al voltant de dos mil membres estan afiliats a l'STAC) fou abordat pel Congrés, i es va denunciar l'acti-

tud del govern, que pretén prohibir la sindicació d'aquests treballadors.

El lema del II Congrés, "Per una administració al servei del nostre poble", sintetitzava els eixos dels debats, és a dir, el suport i la voluntat de l'STAC de lluitar per la transformació d'una administració pública que encara és presonera de les seqüeles del franquisme. En aquest sentit, es va posar de manifest l'interès dels propis treballadors de col·laborar a crear una Administració neta, eficaç i amb una actuació presidida per l'interès i les necessitats de la societat.

Es va criticar especialment l'actitud de la Generalitat pel que fa a les transferències de serveis, en el procés de les quals els funcionaris han estat marginats i no els han consultat mai. També es va denunciar la presència en alts càrrecs de les Diputacions de funcionaris d'una trajectòria marcadament antidemocràtica, esmentant relacionats amb la concepció de l'administració franquista.

La relació de l'STAC amb la resta del moviment obrer i, en concret, amb les centrals sindicals de classe, potser va ser el tema més rellevant del Congrés. En aquest sentit va quedar reforçada la consciència que els treballadors de l'Administració són una part indestriable del moviment obrer i es va fer una crítica profunda als intents d'UCD i AP, principalment, de crear sindicats grocs a l'Administració.

Aquesta línia de l'STAC ja es va veure reflectida en la seva participació en les mobilitzacions obreres i, no fa gaire, en la jornada europea contra l'atur i en les manifestacions del Primer de Maig. Coherentment amb aquesta concepció sindical de classe, l'STAC va decidir reforçar la seva col·laboració amb les centrals sindicals a base d'un mutu reconeixement.

En qualsevol cas, cal dir que aquesta col·laboració no ha estat exempta de conflictes i, en el transcurs de les sessions, es va criticar l'hostilitat amb què, de vegades, les centrals han observat la creixença i consolidació de l'STAC. La conflictivitat amb algunes actituds de les centrals es va reflectir a l'hora de discutir els estatuts, en els quals es va prohibir la doble afiliació. Aquesta decisió es va prendre per gran majoria i es va justificar per la negativa de les centrals sindicals a acceptar la doble militància dels seus afiliats. Recordem que la FETAP-UGT va prohibir sempre la doble afiliació i que ha mantingut una clara hostilitat envers l'STAC. Pel que fa a Comissions Obreres, d'antuvi va prestar suport a l'STAC, però després ha tendit a reforçar la seva federació de ram a l'Administració, fins arribar a la sortida de l'STAC d'alguns dels seus membres.

La prohibició de la doble afiliació s'ha acompanyat de l'enfortiment, als estatuts, de la llibertat de tendències, amb la qual cosa les distintes posicions ideològiques i sindicals que conviuen a l'STAC trobaran formes d'expressió i representació de tal manera que el sindicat pugui mantenir el seu caràcter unitari.

La composició del nou Consell General és un reflex de la diversitat de concepcions polítiques i ideològiques que presten suport a l'STAC. La immensa majoria dels seus membres és, des d'òptiques diferents, gent d'esquerra, i més concretament militants i simpatitzants del PSC i del PSUC.

Les sessions del Congrés van acabar amb les salutacions de les forces polítiques i sindicals. Significativament, hi van assistir les centrals sindicals i un vast ventall de partits: UCD, PSC, PSOE, PSUC, MCC, PSAN... Van dirigir salutacions orals la Unió de Pagesos, l'STAP d'Andalusia (de característiques semblants a l'STAC) i Andreu Abelló, en qualitat d'antic president del Tribunal de Cassació de Catalunya.

L'STAC representa el 30 per cent dels treballadors de l'Administració Pública de Catalunya (En la foto d'arxiu, una concentració de funcionaris)

Entre els assistents, hi havia el parlamentari del PSC i membre de l'STAC Eduard Martín i una delegació del Comitè Executiu del PSUC, composta per Miquel Núñez, Jordi Borja i Rafael Ribó.

Hem d'esmentar el malestar

que va produir als congressistes l'absència d'una delegació de Comissions Obreres, sobretot tenint en compte que totes les altres centrals hi havien enviat una representació, fins i tot el secretariat d'UGT, que sembla que es va haver d'enfrontar amb la FETAP.

Un Congrés, doncs, important, que reforça l'opció sindical de l'STAC com a alternativa de classe dels treballadors de l'Administració Pública de Catalunya.

ORENCI OSUNA

L'administració local

Els funcionaris: un pou de problemes

La constitució d'uns ajuntaments democràtics —primerament, amb unes eleccions municipals com més aviat millor i, a mig termini, amb l'elaboració, pel futur Parlament de Catalunya, d'una nova llei de règim local— exigirà sens dubte replantejar tot el conjunt de problemes que afecten els treballadors de l'administració local.

En fer-ho, caldrà tenir presents dos fets. Primer, que heretem una administració local amb uns treballadors als quals caldrà respectar els drets laborals adquirits. I segon, que abans de la reestructuració que caldrà fer de l'estatut dels treballadors de l'administració local, i àdhuc abans de les eleccions municipals, es poden plantejar una colla de problemes respecte als funcionaris.

ALGUNS PROBLEMES D'ARA

La complexitat creixent de les funcions de l'administració local ha originat un augment espectacular del nombre de funcionaris als ajuntaments i diputacions, la qual cosa fa que molta gent es preguntin si en sobren. Això és molt difícil de respondre en una situació tan poc racional com la que tenim.

La incidència dels diferents cossos de funcionaris no és igual en els grans ajuntaments que en els petits. Els cossos que depenen de l'Estat en la seva formació, reglamentació i reclutament, com els secretaris, interventors i dipositaris, pesen molt en les corporacions petites. En canvi, a les grans són els alts funcionaris i els estaments tècnics que tenen la incidència més gran. Uns i altres poden arribar a substituir els regidors i l'alcalde en la direcció dels afers municipals si no hi ha una vigilància constant de la seva actuació.

Malgrat que s'ha iniciat una acció sindical, regna encara entre els funcionaris molt de conformisme i de passivitat. En un medi on prolifera el sistema de designació a dit, la concessió de plusos especials i d'hores extres no treballades, hi ha tota una xarxa de

complicitats que afavoreix aquesta passivitat.

COM S'ARRIBA A FUNCIONARI

El sistema actual és complicat i molt poc àgil. Cal aprovar les ampliacions de plantilla, que els organismes superiors les ratifiquin, convocar i fer oposicions, etcètera. Ara bé, la necessitat d'augmentar el nombre de treballadors a moure els ajuntaments a contractar-los de manera il·legal o quasi il·legal. I van néixer els eventuals, els interins i altres formes, sense cap mena de control, que han menat a situacions de contractació abusives, sense garanties ni drets per a aquests treballadors.

Aquestes situacions irregulars han estat el centre dels moviments reivindicatius dels treballadors de l'administració local fins a aconseguir que el govern aprovés el decret de 2 de juny de 1977 que autoritzava proves restringides per a l'accés de funcionaris entre el personal interí i contractat. Si bé aquest decret satisfà, en certa mesura, la reivindicació de l'estabilitat d'aquests treballadors i, d'alguna manera, significa un punt de partença per elaborar una política diàfana de reclutament, permet, d'altra banda, que els ajuntaments puguin gestionar lliurement l'entrada de personal i afavorir la situació d'alguns elements addictes als consistoris no democràtics, i això pot ser una càrrega per als futurs ajuntaments.

Caldrà aconseguir, ben aviat, una política de personal de les corporacions locals que es fonamenti en la publicitat i transparència de les plantilles actuals, en el control per part dels partits po-

lítics i sindicats de les proves d'accés restringit, i en l'anàlisi del funcionament actual, en cas de necessitat d'ampliació de personal, per veure si aquesta necessitat és real i com cal satisfer-la.

QUÈ COBREN ELS FUNCIONARIS

El sistema de retribució dels treballadors de l'administració local és molt complicat (retribució base, d'altres complementàries, plusos...) i afavoreix les capes superiors. La majoria d'aquests treballadors cobren menys que els seus de les empreses privades. Els drets passius són molt pobres. Les retribucions baixes menen a la reducció d'horari a buscar treballs complementaris.

Ara, pel que fa a qüestions salarials, els treballadors de l'administració local reivindiquen augment de sou per al 1978. Hi ha una ordre ministerial que permet augment global del 18 per cent; però la seva poca concreció i l'elevat grau d'autonomia i de maniobra dels altres càrrecs pot menar a situacions injustes. D'altra banda, les darreres disposicions sobre les retribucions complementàries signifiquen un augment molt fort de la cotització a la MUNPAL (mutualitat de funcionaris)

Per una política de sous adient, ara, caldrà exigir nòmnes públiques, que comprenguessin totes les retribucions, i considerar els funcionaris com un cos únic, a efectes de negociacions salarials. Endemés, assegurar sous mínims dignes, si cal amb transferències de recursos de l'Estat, i escalonar els augments de la MUNPAL que, en els casos necessaris, també haurien d'anar a càrrec de l'Estat.

Això com a primer pas, per aquest any, i fins a una reforma del sistema de retribucions.

O.G.T.

Nota del PSUC

Català a l'ensenyament

El secretariat del Comitè Central del PSUC, davant de la situació creada arran de la declaració sobre l'ensenyament opcional de la llengua catalana a l'escola, ha reiterat la posició del PSUC sobre aquesta problemàtica en un comunicat que reproduïm:

"El PSUC es manifesta corresponsable, junt amb les altres forces polítiques catalanes presents al Consell Executiu de la Generalitat provisional, de la política endegada per aquesta institució envers la recuperació del dret del poble de Catalunya a l'autogovern i a l'exercici de les competències necessàries que d'aquest fet se'n deriven, en especial, en aquest cas, de les competències sobre l'ensenyament i la normalització de la llengua catalana. I ja que la Generalitat provisional és incompleta i no disposa encara dels poders suficients per garantir una eficient acció pública en tots els camps, el PSUC referma la seva voluntat de continuar la lluita cap a la conquesta d'aquells poders.

"La Generalitat ha d'aconseguir que l'escola garanteixi, en acabar l'ensenyament, el domini ple de la llengua catalana i de la castellana per a tothom, facilitant-ne el coneixement d'una manera sistemàtica i programada.

"És cert que això requereix una planificació, uns processos i un temps de realització, o sigui, que no es pot fer de nit a dia. Però també és cert que la Generalitat no pot renunciar a aconseguir ara ja l'autoritat per a iniciar una programació amb aquest objectiu.

"El Secretariat del Comitè Central del PSUC considera que el català és un patrimoni del nostre poble al qual tenen dret tots els ciutadans de Catalunya, i ensenyar-lo és un servei que l'escola deu a tothom. Ho defensa així perquè considera que aquest ús generalitzat del català dins de l'ensenyament és un element d'igualtat social i cultural de tots els catalans. I així mateix cal recordar que aquest plantejament que el PSUC fa de la llengua, el fa dins un marc d'escola catalana, amb tot el que això significa d'ensenyament íntegrament portat des d'aquí i arrelat al país."

Federació Eixample del PSUC a Barcelona

Dissabte 20 de maig
PROJECCIÓ VIDEO-CASSETTE
9è CONGRÉS DEL PCE

Borrell, 236. — 17'30 hores

«Diari de Catalunya»

Catalunya pot disposar, d'aquí a pocs mesos, del primer diari impulsat per professionals del periodisme que comptarà amb el suport actiu de les forces democràtiques i populars, veritablement independent de qualsevol grup concret —polític o econòmic—, amb una participació accionarial a l'abast de tothom. És a dir, Catalunya —peonera en tants i tants aspectes del progrés i del canvi econòmic i social— podrà enorgullir-se d'aquí a pocs mesos, si aquest projecte periodístic aconsegueix arrelar i es transforma en un mitjà informatiu inèdit, per les seves característiques, a l'Estat espanyol.

Aquest diari —el «Diari de Catalunya»— neix de la lluita mantinguda durant gairebé sis mesos per la redacció del «Diario de Barcelona». Aquella lluita —mantinguda contra la imposició empresarial de fer un periodisme al servei de la dreta reaccionària— va desembocar en l'assoliment de la clàusula de consciència, objectiu llargament cercat pels periodistes espanyols i que, d'aquesta manera, era reconegut, de facto, gràcies a la denominada «batalla del Brusi». L'experiència, inèdita, d'aquest enfrontament entre una redacció —pràcticament en la seva totalitat: exactament trenta professionals de més a més del director, Tristan la Rosa— i un important grup de pressió, hauria pogut ésser estèril, malgrat l'esmentada clàusula, si al final no hagués tingut continuació. La continuació, pel conjunt de periodistes impossibilitats de treballar al «Busti» llevat que traïssin llur consciència, era molt clara: els franquistes maquillats havien reconquerit, mitjançant el poder dels diners, un espai de llibertat guanyat per a la democràcia i per a Catalunya en les etapes immediatament anteriors del «Diario de Barcelona» —sobretot amb Josep Pernaú de director i, fonamentalment, amb Tristan la Rosa—; calia, doncs, obrir un nou front que, sense els lligams empresarials clàssics, aprofundís en aquell espai. Calia, en definitiva, intentar de construir un nou diari, a partir de la redacció que, lluitant per mantenir la seva independència, havia, a la vegada, perdut el seu lloc de treball.

Els trenta periodistes, com a primera mesura, mancomunaren la seva indemnització col·lectiva —que és la vessant econòmica de la clàusula de consciència, segons els models europeus— per tal de constituir una empresa cooperativa, a partir de la qual bastir el nou diari. La indemnització pot suposar la quarta o cinquena part del total que es necessita per posar un periòdic al carrer.

Paral·lelament, els trenta periodistes començaren una tasca de buscar solidaritats cap a un projecte objectivament necessari per al país. Estem, ara, en aquest estadi de la situació. La resposta, quan ens trobem als primers trams d'allò que haurà d'ésser una esclatant campanya popular, ha estat positiva. Polítics dels partits democràtics —homes de Convergència Democràtica, d'Esquerra Republicana, d'Estat Català, del PSC, del PSOE, del PSC-R, del PSUC, etcètera— s'han ofert a encapçalat la llista dels primers accionistes, al costat dels senadors de l'Entesa, dels rectors de les Universitats catalanes, d'escriptors, d'intel·lectuals, d'artistes de la cançó, del teatre, del cinema; al costat de sindicalistes de les centrals sindicals com ara UGT i Comissions Obreres; al costat de representants de les associacions de veïns... Al costat de molta i molta gent que se sumará al projecte perquè el projecte ha d'ésser de molta gent, de tota aquella gent que, democràtica i catalana, nascuda a Catalunya o no, vol comptar amb un mitjà d'informació, analític, de la màxima qualitat possible, rigorós, contrastat en les seves fonts, capaç de —sense sectarisme ni partidismes— no es tracta de crear un diari de partit— posar-se al servei de l'ampli ventall ideològic que ha lluitat, lluita i lluitarà per defensar la democràcia i els interessos de les classes populars.

Aquest diari —el «Diari de Catalunya»— és el diari que pot sortir ara i ací, a casa nostra. Un diari que reflecteixi la realitat catalana a tots els seus nivells; que sigui el mirall —fins i tot idiomàticament— de la realitat catalana, complexa, canviant, il·lusionada envers la recuperació plena de l'autonomia i de la Generalitat, de la seva llengua i de la seva cultura; imbricada, però —solidàriament—, amb la resta de les nacionalitats i regions d'Espanya, de la qual cosa és un viu testimoni el gran nombre de dones i homes que, venint de fora, han romàs a Catalunya, on treballen, on lluiten per millorar les seves condicions, on potser moriran, on neixen els seus fills.

Al carrer París, 151-155, (telèfon 321 74 41), a Barcelona, els trenta periodistes s'afanyen per cremar etapes, per fer avançar el projecte. Qualsevol col·laboració és necessària: des de subscriure una acció (10.000 pessetes) fins a organitzar tasques de promoció als barris, a comarques... El «Diari de Catalunya» serà veritat si tothom ajuda que hi hagi un diari així, com queda perfilat, a Catalunya.

ENRIC SOPENA
(Ex-redactor del «Busti»)

Retrobar la història

Una vegada vaig llegir unes declaracions de Don José María Peman, en les quals deia —entre altres bajanades— que la història s'havia d'explicar com si fos una novel·la de bons i dolents; una novel·la en què, és clar, els bons eren els espanyols (és a dir, per ell els castellans) i els dolents tots els altres.

Els responsables de la política educativa franquista van fer seu aquest important principi pedagògic d'en Peman, i els pobres nanos i nanes de la postguerra vam haver d'empassar-nos uns llibres d'història on qualsevol bestia seria possible. Penso, ara, en aquella batalla de Clavijo (ni tan sols està demostrada la seva realitat), en la qual els bons van guanyar els dolents gràcies a la providencial intervenció de Sant Jaume, baixat del cel muntat en un cavall blanc i duent a una mà un estendard blanc amb una creu vermella i a l'altra una grossa espasa... Els dolents —en aquest cas els moros—, davant d'aquesta aparició miraculosa donant suport a l'acció dels bons —els castellans— fugiren esparpats (no n'hi havia per menys!). Així s'escriu la història.

El resultat d'aquesta gran bretolada ha estat que els adults d'avui residents a tot l'Estat espanyol no tenen idees massa clares sobre què és —i, sobretot, què no és— la ciència històrica. I si tenim en compte l'opinió dels historiadors més seriosos: que la història ens dona les claus que expliquen el món d'avui, i les eines per construir el futur, doncs... en fi, que així estem!

Cal, doncs, posar-nos al dia, quant al nostre bagatge històric, per veure si ens aclaram. I a nosaltres, els catalans, aquesta clarificació encara ens convé més, doncs en aquelles estúpides —i dolentes— novel·les d'aventures —en què sempre guanyaven els mateixos— que eren les «Historia de España» de la Primària i del Batxillerat, els catalans sovint n'érem els traïdors! Fora els complexos de culpabilitat!

Encara que, ben mirat, tampoc no hi ha massa perill en això darrer. Aquella presa de pèl col·lectiva era tan ordinària que la majoria dels qui la vam patir no vam sofrir cap trauma ideològic ni cosa semblant... Però, de tota manera, ens vam quedar sense saber història, cosa força greu.

Sembla que, ara, al nostre país, hi ha molta gent que sobre aquest tema està convençuda, si més no, de dues coses tan senzilles com importants: Primera, que no saben història; segona, que cal aprendre'n. Resultat: Hem d'afegir una nova tasca a les moltes que hem de portar a terme en aquesta hora de pre-gairebé-tot: la de retrobar la història en general i la nostra en particular. Aquesta és una cosa que coïvè tant a grans com a xics, tant als vells catalans com als nous. Les persones adultes nascudes a Catalunya hem d'adquirir uns mínims coneixements històrics que ens ajudin a saber qui som i on som. Però també aquests coneixements sobre la nostra història passada, tant la immediata com la llunyana, cal que arribin als adults nascuts lluny de Catalunya. Aquests tenen tot el dret —i jo diria que també l'obligació— de conèixer els antecedents del batibull en què estem empanatats tots plegats, i del qual tots plegats hem de sortir. Quant als menors d'edat —i sense voler ficar-me en el terreny dels mestres— solament remarcaria que, encara que els actuals llibres d'història d'EGB o de BUP no diuen les bestieses d'aquells dels «bons» temps del dictador, la història d'Espanya hi està tractada, molt sovint, d'una manera tan asèptica que fins fa fàstic.

¿Què cal fer, doncs? Moltes coses, hem de fer. I jo, per començar, us explicaré properament (ei, si els de TREBALL m'ho permeten) una experiència de primera mà sobre un curset per a adults d'iniciació a la història.

SEBASTIÀ SORRIBAS

Per un pla d'urgències d'escolarització

Badalona: cap nen sense escola

Badalona (E. J. Ricart).— Tres mil persones, veïns i mestres de tot Badalona, varen manifestar-se pels carrers del centre de la ciutat fins arribar a concentrar-se a la Plaça de la Vila davant de l'Ajuntament, per pressionar-lo en les gestions perquè, pel proper curs, pugui resoldre's les principals deficiències escolars a Badalona.

Encapçalava la manifestació una gran pancarta de la «Taula d'Ensenyament», organisme que agrupa la gran majoria d'associacions de veïns, associacions de pares d'alumnes i les organitzacions polítiques i sindicals, al voltant dels problemes de l'ensenyament. Una comissió d'aquesta «Taula» va entrevistar-se amb representants de l'Ajuntament i va aconseguir el compromís d'iniciar una tanda de reunions de treball per tal de trobar les formes que permetin

tot equilibrant el desnivell que existeix avui a Badalona entre l'escola pública —el 29 per cent a EGB i el 26 per cent a pre-escolar—, i la privada —el 71 per cent a EGB i el 74 per cent a pre-escolar.

El pla d'urgències ha estat elaborat després d'un debat de setmanes entre les organitzacions presents a la «Taula». Un debat que ha tingut com a primera perspectiva fer complir els Pactes de la Moncloa sobre l'educació a Badalona, i a més llarg termini la reforma de l'estructura educativa de la ciutat en benefici de l'escola pública.

El PSUC ha tingut una presència important als treballs de la «Taula» i en la posterior

mobilització, com quedà pales després de la presentació a la premsa del document «Alternativa a l'ensenyament». Un extens treball que examina districte per districte, barri per barri els problemes de l'educació a la localitat en cadascuna de les seves etapes, i proposa un pla d'actuació que coincideix fonamentalment amb les reivindicacions que avui defensen els organismes integrats a la «Taula».

«Les accions reivindicatives —diu la introducció al document—, i les gestions davant de l'administració realitzades per un sector o per un barri aïllat, no són suficients davant de la magnitud i la urgència dels problemes acumu-

lats. Avui, només les gestions i les accions unitàries poden desbloquejar la ineficàcia de l'administració, evitant d'aquesta manera les seves ambigüitats, i la confusió que de vegades s'ha creat entre els sectors afectats pel problema escolar.»

L'èxit de la manifestació i l'assumpció, per part de totes les forces, del pla d'urgències d'escolarització comencen a dibuixar també un nou estil dins de la vida política municipal, després de «l'impasse» i la desorientació creats per l'ajornament de les eleccions municipals, que ha portat a la Comissió Municipal de Partits Polítics a la seva pràctica desaparició.

Del dia 21 al 28 de maig tindrà lloc a la comarca d'Osona la setmana popular d'homenatge a Miquel Martí i Pol, sota el títol "Ara és demà", poema que Martí i Pol va escriure amb motiu del 40 aniversari del PSUC. La setmana estarà composta d'actes culturals de diferents tipus, exposicions, teatre, cinema i una important trobada de poetes. La cloenda

se celebrarà a Roda de Ter, on viu el poeta, i correrà a càrrec de Montserrat Roig, Jordi Teixidor, Rafael Ribó i Gregori López Raimundo.

Amb motiu d'aquesta setmana hem demanat a Miquel Desclot l'article que publiquem a continuació.

Un homenatge necessari

El cas de Martí i Pol

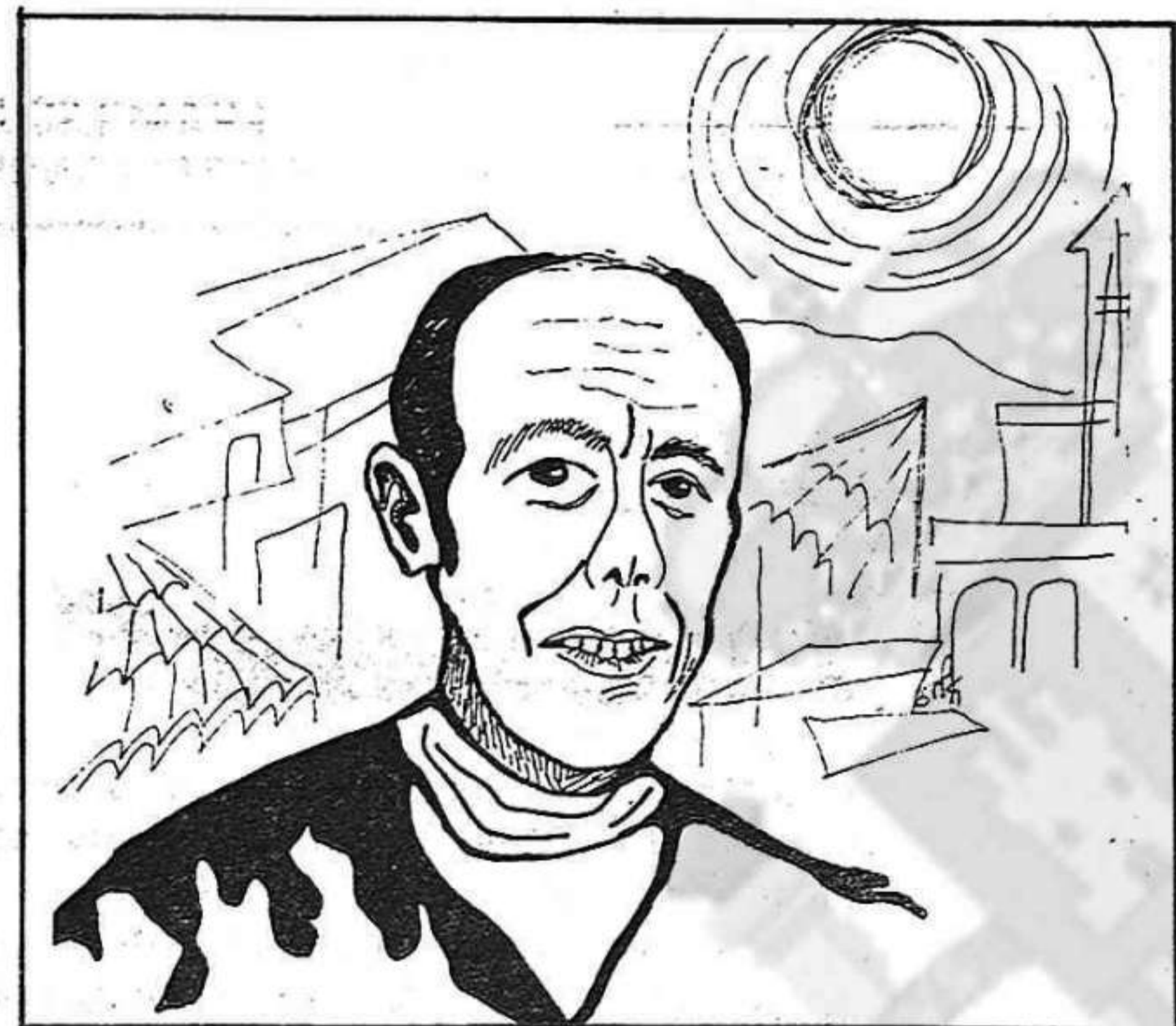
El cas del poeta Miquel Martí i Pol és un cas ben curiós. Resulta que porta trenta anys escrivint poesia sense treva, i la gent del país tot just en fa cinc —anant bé— que sap qui és o, si més no, que sap que existeix. En el cas de Martí i Pol hi ha vint-i-cinc anys extraviats: vint-i-cinc anys de retard. I vint-i-cinc anys, senyors, no són pas quatre dies. Perdre quatre dies per un estrip de la butxaca de la memòria és una cosa explicable, i fins i tot perdonable. Però vint-i-cinc anys fan un tou de dies que no s'evadeixen fàcilment. O?

És clar que això, ben mirat, no és pas una cosa tan greu com per fer-nos esquinçar la camisa. En la història de les arts hi ha dotzenes de casos il·lustres que han hagut d'esperar anys i panys. I a molts d'ells els ha arribat l'hora quan ja duïen molt de temps d'amistat amb els cucs i les malves. O sigui que, fet i comptat, aquests vint-i-cinc anys evaporats tampoc són cap motiu imperiós d'escàndol.

Però, tot i això, hi ha una cosa que sí que és veritat: el cas de Miquel Martí i Pol té una certa gravetat que no tenien molts dels casos damunt dits. I és que Martí i Pol era un poeta amb els atributs idonis per arribar a ser un autèntic poeta popular. La prova és que ara, tot i els vint-i-cinc anys estafats, ha arribat, per diversos camins, a una relativa popularitat. I això sí que és greu. Almenys per una cultura com la nostra, on un poeta popular a fe que ens feia falta com el pa i la pluja!

Posats a especular, podríem fins i tot assajar de trobar explicacions a aquest considerable retard. No cal ser gaireixerit, d'altra banda, per encetar-ne les més importants.

La primera raó, i la més evident, és que aquests vint-i-cinc anys de poesia martiniana han entrat de ple en els "quaranta anys de pau". I, és clar, els seus versos, com tantes altres coses, descansaven en pau. En la pau del senyor. Del senyor general. Però això va passar si fa no fa amb tothom. Per tant, hem d'anar més enllà.

Miquel Martí i Pol (Dibuix de Tona Corominas).

Una segona raó pot ser la voluntària permanència del poeta al seu poble, Roda de Ter, i a la seva feina, la fàbrica de filats on ha treballat sempre, des dels catorze anys. Hi ha aquells versos que fan: "Visc en un poble petit, / en un país petit / i, tanmateix, vull que quedi ben clar / que això que escric ho escric per a tothom, / i que per mi és com si el món sencera girés entorn de l'eix dels meus poemes." Encara que això de quedar-se al poble i no voler baixar a ciutat a conquerir-se els llorers literaris no hauria de ser cap obstacle per la difusió d'una obra poètica. El cas de Leopoldo Alas "Pío Baroja" i tants d'altres parlen a favor d'això. Però és que, senyors, Miquel Martí i Pol viu a Roda de Ter, i Roda de Ter és un poble de l'il·lustre principat de Catalunya. I en aquest inclit país, les faves es couen a Barcelona, que n'és la megalocéfala capital. I si algú prova de coure-les en una altra banda se les haurà de menjar ell tot solet. Vet-ho aquí.

Una tercera causa, que es podria afegir a l'anterior, és l'autodidactisme del poeta de Roda. Als catorze anys va deixar d'anar a estudi i va entrar a treballar a la fàbrica on tota la vida s'ha guanyat les garrofes. És obvi, doncs, que no li ha vagat de passar per la Universitat —Universitat de Barcelona, per descomptat— i que s'ho ha hagut de fer tot ell sol, en acabat de la jornada laboral. Aquest no academicisme no hauria hagut de ser tampoc cap obstacle per entrar en els circuits habituals de difusió de la poesia. Homer, per dir un exemple ben desmesurat, no es va ensopir a cap facultat de lletres. Per sort! Ni Joan Salvat-Papasseit, per posar un altre exemple gros. Sinó que aquest últim cas recorda el de Martí i Pol: els savis poetes i els il·lustres crítics de la seva època no es van dignar escriure ni una sola ratlla sobre ell ni els va

semblar que calgués considerar-lo al cens dels poetes catalans. Doncs d'una manera semblant ha anat la cosa durant aquests vint-i-cinc primers anys de la poesia martiniana.

Ara bé, de la mateixa manera que a hores d'ara la poesia de Joan Salvat-Papasseit es pot dir que ha esdevingut popular, la poesia de Miquel Martí i Pol també ha arribat a tot arreu i a tothom. A desgrat de la crítica "oficial", sí senyors. La diferència és que Salvat ja no ho ha pogut veure, i Martí i Pol sí. Dic que la recuperació lenta de Martí i Pol s'ha fet a desgrat de la crítica "oficial", perquè els principals responsables d'aquest rescat han estat gent tan poc acadèmica com els cantants de la Nova Cançó o els grups de teatre independent. I també gent vinculada a la plàstica i gent de les lletres joves.

Aquesta recuperació, que diríem que comença a principi dels setanta, ha arribat a ser gairebé espectacular. Només cal pensar que de 1954, data de publicació del seu primer llibre, al 1971 va editar tres tristos llibres. Mentre que de 1972 ençà n'ha publicats ja deu. La desproporció parla tota sola. Entre aquests deu títols cal remarcar, sobretot, l'edició de l'Obra Poètica, distribuïda en tres volums que porten per títol, respectivament: *L'arrel i l'escorça*, *El llarg viatge i Amb vidres a la sang*. Especialment aquest darrer, que és la millor aportació, sense cap mena de dubte, de Martí i Pol a la nostra poesia. Que aquesta recuperació arriba a ser espectacular ho proven els tiratges dels seus llibres. Només caldrà dir que a hores d'ara, dels tres volums de l'Obra Poètica se n'han venut cinc mil exemplars. Ei, però cinc mil de cada! Quinze mil exemplars gruixuts venuts en tres anys és un rècord que en aquest país no assolixen ni els novel·listes, senyors. Davant aquest èxit tardà no podem deixar de lamentar novament el retard de vint-i-cinc anys. Miquel Martí i Pol hauria pogut ser el poeta popular d'aquests anys, com ho van ser Verdagué, Sagarra i fins i tot un cert Carner, en els seus temps respectius. Però la història, que és repatània com ella sola, ha anat a la seva i no ho ha volgut així.

Per acabar, cal constatar un darrer fenomen curiós: l'èxit popular de la poesia de Miquel Martí i Pol ha aconseguit que la crítica "oficial" —o una part d'aquesta important crítica— baixés del burro i acabés per reconèixer el paper de la poesia martiniana en el ventall de les nostres lletres. Confirma aquesta consideració el fet que l'any passat se li concedís la Lletra d'Or i enguany, ara mateix, el premi Fastenrath. Angela Maria!

MIQUEL DESCLOT

treball recomana

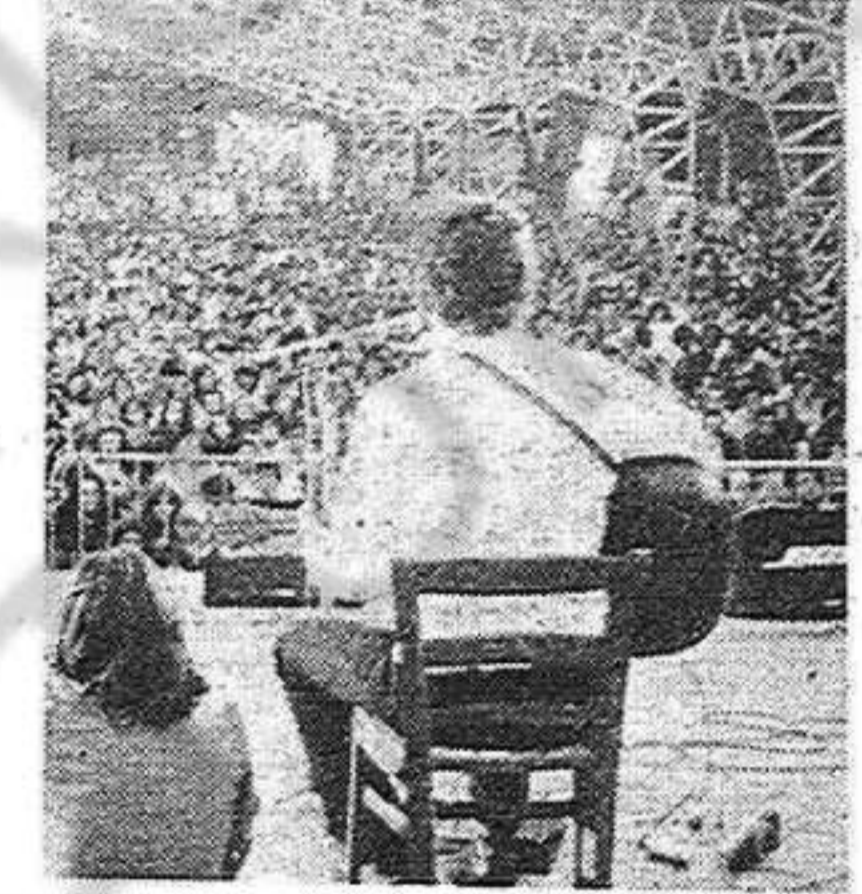
DISCOS

COLTRANE (ABC-Movie-play).— John Coltrane és una de les grans figures del jazz. Després d'un magnífic àlbum a duo amb Duke Ellington, ara Coltrane ens presenta un disc íntegrament propi, dins les línies del jazz tradicional i amb una interpretació de mil matisos i idees i autènticament fora de sèrie.

RECITALS

TRIBU (Al "Zelete", de dijous a diumenge).— El grup que porta el completíssim músic Santi Arisa es presenta al "Zelete", aquesta vegada format per 25 instrumentistes. Després d'una temporada de treball intens, TRIBU torna a Barcelona i sembla ser que amb un autèntic espectacle musical.

XAVIER RIBALTA (Reials Drassanes de Barcelona, a partir de divendres, 19).— Xavier Ribalta acaba de fer una cam-

panya per Espanya i ara ens presenta, en recitals, el seu magnífic disc "Altes parets de somni". Ribalta és un dels homes amb més anys de dedicació a la Cançó que darrerament ha mostrat un camí estètic musicant poemes d'una notable maduresa.

CINEMA

PROVIDENCE, d'Alain Resnais. Cine Atlanta.— Alain Resnais és un dels directors més importants —i també més polèmics— de la cinematografia actual i, indiscutiblement, el primer realitzador francès. Cada obra seva és una nova sorpresa que en fa un director difícilment classificable. Recordem, per exemple, "Hi-

roshima mon amour", "L'année dernière a Mariemba", "La guerre est finie", "L'assassinat de Trotsky", "Stavinsky" i ara "Providence", en la qual assistim a la llarga agonia d'un escriptor que barreja la realitat i la ficció de manera inquietant.

LLIBRES

Vidal i Barraquer, síntesi biogràfica, de Ramon Comas.— Per preparar el retorn de les despulles del Cardenal Vidal i Barraquer, ultra la biografia de mossèn Muntanyola (Vidal i Barraquer, cardenal de la pau) i els tres volums apareguts fins ara de l'Arxiu Vidal i Barraquer, recomanem aquest treball de síntesi d'en Ramon Comas i Maduell, publicat per les edicions de l'Abadia de Montserrat.

El superexecutiu, d'Oriol Vergés.— Un llibre divertit: la paròdia de les altes escoles de direcció d'empresaris i de gerents per a multinacionals. Si bé potser hi notem a faltar un plus d'imaginació, es tracta d'un text suggerent, adequat per a nois a partir dels 13/14 anys. Publicat per Laia, a la col·lecció "El Nus".

Catalunya sota el règim franquista, de Josep Benet.— Blume reedita aquest llegat, indispensable pel seu enorme valor documental, sobre la realitat de l'opressió anticatalana.

A Sibèria

Ramoncín va actuar a "La Paloma" de Barcelona a principis de setmana. "La Paloma", que tantes hores de ball ha resistit, no va poder amb Ramoncín. El seu públic la va destrossar. A part, musicalment parlant, Ramoncín és també un bluff que s'aguanta i s'amaga rere la molta potència. Si més no, cal reconèixer que l'han llençat tan bé que emplena teatres i emplena rodes de premsa. Ell diu que reivindicava el barri i ve portat pel "Club de Vanguardia". Diu que reivindicava la no violència però el seu públic cavalca com les invasions del nord i de l'est quan allò de Bizanci. Ramoncín és una contradicció que mereix el paradís de les resolucions: Sibèria.

llengua

per ENRIC VIVES

Si podíem reviscolar-ho...

Una llengua es pot examinar com ho fa un lingüista o com ho fa un gramàtic. El lingüista veu el fet, la realitat, i estudia, analitza i sospesa aquesta realitat. El gramàtic s'està a la correcció i a la incorrecció. És una mena de jutge, amb tot un codi de lleis. Absol o condemna (més sovint això que no pas allò). Jo, que no sóc ni una cosa ni l'altra, m'avinc més, de bon tros, amb el lingüista que no amb el gramàtic.

Però no puc guaitar les coses amb l'esperit científic d'un lingüista, amb aquella mena de neutralitat amb què l'home de ciència examina l'objecte del seu estudi. Confesso que en mi hi ha passió, partidisme, desig. I de vegades em sap molt de greu que es perdin maneres o costums de la nostra llengua. Crec que no em podeu condemnar per això. El nostre idioma ha passat —i passa encara— per unes circumstàncies molt especials que fan que hàgim de pensar-nos-ho dues vegades abans d'afirmar que tal canvi o la pèrdua de tal forma peculiar es deuen a una evolució normal.

Per exemple, s'ha perdut molt, sense, però, que hagi desaparegut del tot, l'ús de l'indicatiu en comptes del subjuntiu en frases condicionals com: *Si sopàvem d'hora, encara tindríem temps d'anar al teatre*. Aquesta és una manera molt característica, molt genuïna del català, que ara se substitueix força sovint per: *Si sopéssim d'hora, encara tindríem temps d'anar al teatre*. Altres exemples: *Si feia vent, ens ho tiraria tot per terra. Si podia, tornaria a l'estiu i aniríem a pescar tot el dia. Si feies bon dat, potser li passaria l'enrabiada*. (Hi ha tendència a dir, amb subjuntiu: *Si fes vent... Si pogués... Si fessis bon dat...*)

El subjuntiu, mode irreal, d'hipòtesi, ha tingut sempre en català un ús força moderat i sempre ajustat a una idea boirosa, d'irrealitat: *No creia que ho pogués fer*. (Veia tan irreal que ho pogués fer, que no ho creia.)

Altres casos en què el català rebutja —o rebutjava, si hem de ser justos— el subjuntiu, però en els quals s'ha anat introduint l'ús d'aquest mode, a l'estil del castellà, són:

Quan expressem què podria haver passat si s'hagués esdevingut una acció que no s'ha esdevingut. Aquesta, l'expressem (perquè no pot ser més irreal, ja que no ha succeït) amb subjuntiu; però l'altra acció, la que hauria estat possible, el català l'expressa en condicional i no en subjuntiu: *Si ho haguéssis fet amb llapis, no t'hauries tacat les mans. Si ell hagués sabut que tu venies, s'hauria quedat una setmana més. Ara, s'acostuma a dir més sovint: Si ho haguéssis fet amb llapis, no t'haguéssis tacat les mans. Si ell hagués sabut que tu venies, s'hagués quedat una setmana més.*

Les accions futures que depenen d'un fet, també futur, que no sabem exactament quan s'esdevindrà. Són frases que comencen amb *quan*. El català les expressa amb els dos verbs en futur: *Quan hauràs entrat, podré tancar la porta. Quan acabarem la feina, ja m'ho explicaràs; ara, calla*. Frases com aquestes les diem moltes vegades amb el primer verb en subjuntiu: *Quan hagi entrat, podré tancar la porta. Quan acabem la feina, ja m'ho explicaràs.*

Un cas semblant és el d'oracions com: *Tots els qui portaran cotxe hauran de deixar-lo en aquest carreró. Els qui acabaran la feina més aviat podran berenar de franc*. Aquestes formes s'estan abandonant per: *Tots els qui portin cotxe... Els qui acabin la feina...*, amb subjuntiu

No sé si són fets irreversibles. Em decanto a creure que són producte de la marginació del català, com tants d'altres fenòmens, i que podem, si hi posem atenció, restituir a la parla viva les nostres formes genuïnes.

Núñez: Els diners ho poden tot.

Casaus, amb el secretari de la Federació. ¿A què ha jugat?

El vot de l'Ariño: en van faltar vuit-cents.

Josep Lluís Núñez, nou president

El Barça: ¿qui ha guanyat?

Les eleccions a la presidència del Futbol Club Barcelona han acabat i ja tenim un nou mandatari: en Josep Lluís Núñez Clemente. Per vuit-cents vots de diferència amb Ferran Ariño, amb una participació de menys del 50 per cent dels associats amb dret de vot, l'entitat esportiva més important de Catalunya, aquella de la qual es deia que és "més que un club", ha passat a les mans d'un home que té totes les característiques del que hagués elegit en Franco si encara fos vigent la dictadura.

El Barça-més-que-un-club, en el camí de la consolidació de la democràcia, de la recuperació de les llibertats nacionals, ha fet un pas enrere considerable: som altra vegada als anys quaranta. ¿Més que un club? Nosaltres diríem que aquesta elecció, marcada pels diners, per la influència i per interessos no sempre clars, ha demostrat que tot es compra i es ven, fins i tot la dignitat.

LA POLITITZACIÓ

¿Qui ha polititzat les eleccions del Barça? Els partits polítics no podien estar al marge d'aquestes eleccions. Quan tenim una Generalitat encara aigualida, que no pot preocupar-se ni poc ni molt del fet esportiu, quan tots sabem i prediquem que el dret a l'esport és inalienable i la Constitució obre pas perquè sigui competència de les autonomies, era importantíssim que al F.C. Barcelona hi hagués un president veritablement popular, democràtic i acompanyat d'una directiva amb capacitat d'acomplir una veritable política esportiva per al poble.

Ferran Ariño no polititzà les eleccions. Ferran Ariño, un cop plegat del Barça ara fa dos anys, més o menys, es reuní amb un equip de col·laboradors per estudiar punt per punt els mals de l'entitat, els problemes de l'esport a

Catalunya, les relacions amb els altres clubs i entitats.

Ferran Ariño no recaptà mai l'ajut de cap dels partits polítics catalans, ni tan sols de Convergència Democràtica de Catalunya, partit del qual fou co-fundador i actiu militant des del primer moment. No, Ferran Ariño, això sí, estigué disposat, quan el van cridar, a donar tota mena d'explicacions, tota mena de detalls del seu programa, a rectificar-ne allò que calgués per tal d'assolir un esport a gust i d'acord amb el que volia el poble català.

¿Qui, doncs, polititzà les eleccions? Ho féu el primer en Nicolau Casaus, amb aquelles estranyes declaracions de "ai, si els comunistes o en Pujol arriben al Barça", quan aquest senyor corregué per tots els partits demanant ajut per ser president sense presentar un sol esborrany de programa, conscient que la seva presentació restaria vots a l'Ariño, conscient que no seria mai president, conscient que seria en Núñez el beneficiat.

En segon lloc, qui polititzà les eleccions ha sigut el president electe, en Núñez, puix que amb els seus diners s'atragué una part de la premsa —Diario de Barcelona, Dicen i Mundo Deportivo—, trobà en un cert individu de La Van-

guardia i Televisió un eficaç col·laborador i acabà per aprofitar l'avinentsa que una revista esportiva anomenada de sota veu "el búnquer de colors" anava de capa caiguda, per fer escriure a deu dels seus redactors en unes planes especials publicitàries —que vol dir comprades— d'un altre diari, El Noticiero Universal, allò que ha estat qualificat d'injúries encobertes, per tal de guanyar les eleccions. Núñez pregonà, sempre que pogué, que havia donat a la Unió del Centre i de la Democràcia Cristiana 300 mil pesetes d'ajut per a les eleccions i que ell havia votat el 15-J a un altre partit, també català, el nom del qual mai no s'ha sabut.

L'ampli espectre de partits catalans, nacionalistes, progressistes i preocupats pel futur de l'entitat blaugrana i de l'esport en general, ajudà, de la mà dels seus militants però sense definir-se cap d'ells, en Ferran Ariño. Era la garantia d'un futur esport en llibertat.

LES ELECCIONS

El fet que a la candidatura Núñez hi anés a parar en Casaus per motius econòmics i després s'hi afegissin "camaleó" Pla i en Parera —milioniari sudamericà— com també els despenjats del "porró" com en Garcia Vila, Toni Prat, Bujons i tants d'altres que començaren la campanya electoral amb Sagi, fou clarament indicador que a Núñez li donava suport un sector, si més no, de l'oligarquia catalana, que tot sovint ha traït els interessos nacionals a canvi de prebendes del centralisme.

Però hi ha quelcom més decisiu i important que féu que la balança tombés cap als interessos que representa en Núñez: la posició d'en Nicolau Casaus, que dividí els vots nacionalistes en un pacte previ per obtenir un important càrrec directiu amb en Núñez, i així féu perdre la candidatura veritablement nacionalista i popular d'en Ferran Ariño. Nicolau Casaus és, doncs, qui ha de carregar, en bona part, les culpes que el Barcelona doni ara la impressió no sols de no ser més que un club sinó molt menys que un club català. Altres fets decisius en aquestes eleccions han sigut les declaracions d'en Johan Cruyff i d'en Carles Rexach a

favor d'en Núñez. Rexach, per exemple, mai no ha tingut consciència d'allò que el soci veu en ell, però en Núñez sí que ho sabia i, en aconseguir portar-lo al seu terreny a través de gestions fetes per en Fusté i algun altre veterà, caigué de quatre potes al parany.

També té bona part de culpa la contraportada de la revista R.B., que es repartí gratuïtament entre els votants, així com els deu mil "Cieros" aliancistes que deixaven anar tota la mala bava possible en una portada manipulada, de declaracions contra Ariño.

En Raimon Carrasco té també part de culpa per la seva indefinició constant, que féu pensar fins i tot, en certs moments, que donava el seu

suport a Núñez. Carrasco, doncs, amb la seva indefinició, amb la seva neutralitat mal entesa, ha fet un mal servei al club i al país.

També Ariño fallà. En comptes de dir públicament allò que tots sabíem, que ell era l'únic veritablement nacionalista, i desemmascarar els altres, callà i deixà que anessin dient. Quan va veure que perdia, era tard. Però si els barcelonistes seguiren en directe els fets s'hauran adonat que totes les personalitats catalanes, des de la dreta civilitzada fins a l'esquerra, votaren Ariño.

QUÈ POT PASSAR ARA?

Ariño, en perdre, fou clar.

El Barça està dividit, el país ha perdut un dels més importants bastions. Només falta, es deia pels voltants del camp diumenge, que a Montserrat posin en Guerra Campos d'abat. Hem tornat, en boca d'Ariño, a fa quaranta anys, i això és un avís, un clar avís, per a les properes municipals, per a l'Estatut, per a la nacionalitat. Mai, al camp del Barça, ni tan sols poc temps després de la guerra civil, no es sentí cantar el "Cara el Sol" ni "Yo tenía un camarada" com cantaren els partidaris d'en Núñez, en respondre a l'himne de Catalunya, "Els Segadors", que entonaren els arinyistes. ¿On anirem a parar?

FRANCESC J. CASTELLANOS

cinema

La paràbola de "Las Truchas"

Les últimes promocions de realitzadors del cinema espanyol estan formades per gent jove de molts diversos gustos i ideologies. El cas de José Luis García Sánchez és un dels més insòlits i curiosos. Excel·lent guionista —recordeu, entre d'altres, la seva col·laboració amb Manolo Gutiérrez en Habla, mudita—, el seu cinema, fins ara només tres llargmetratges, es configura com una obra de pregona rel popular, en la qual són presents i es potencien els personatges que feren famosa la picaresca espanyola, però amb la dimensió que els nous temps han donat als pigalls d'antany.

En la seva recerca per trobar aquest tipus de cinema "a l'abast de tothom", és a dir, del poble, sense necessitat de lectures críptiques i crispades, García Sánchez ha aconseguit amb *Las truchas* —malgrat l'obstinada aparença d'obra inacabada—, una fita molt interessant dins del seu treball fílmic. García Sánchez, que sempre ha utilitzat l'anècdota com a element distorsionador de la transcendència social, ja va posar de relleu en *El "love" feroz* i *Colorín Colorado*, el seu afeccionament per les paràboles i pels contes infantils com utensilis per assolir una dialèctica de classes. García Sánchez utilitza per a això un llenguatge fílmic directe i senzill, espontani i subtil, que arriba en *Las truchas* al seu punt àlgid.

Cal assenyalar que, per damunt de tot, *Las truchas* és una farsa grotesca sobre

la descomposició d'una classe social. Una farsa realitzada amb l'habilitat de l'home que troba en el cinema el mitjà idoni per expressar-se lliurement. En aquest sentit, l'aspecte més apreciable del film de García Sánchez és l'espontaneïtat amb què ha estat rodada la pel·lícula. La llibertat que ha donat a aqueixa trentena d'actors, la majoria quasi desconeguts, que es mouen, actuen, parlen amb absoluta iniciativa personal. Però *Las truchas* —d'altra banda, pel·lícula que dona la sensació d'inacabada, potser pel retall que es va fer del metratge inicial (prop de quatre hores)—, no es queda en la simple anècdota, sinó que també planteja la seva tesi.

¿Que l'home, com la truita, també es mossega la cua?

¿Que tots tenim unes truites en mal estat...? Al capdavant, allò que García Sánchez ve a

dir-nos és que la societat aquesta, la dels nostres neguits i preocupacions, està contaminada, perduda en el marasme de la irrealitat, escapant constantment de la seva pròpia ombra.

Aquesta reunió gastronòmica dels components d'un club de pescadors, que obstinadament no voldran reconèixer el mal estat de les truites que, pescades per ells, es van a menjar com una consagració total del seu ego, és la societat dels nostres pecats i egoïsmes. Una societat entre el menjar —recordeu el Marco Ferreri de *La grande bouffe*— i la impossibilitat d'escapar de la seva pròpia condició —recordeu *El ángel exterminador*, de Luis Buñuel—, que García Sánchez presenta amb una extraordinària lucidesa, una certa desmesura —afortunada desmesura— i una visió, entre pessimista i optimista d'aquesta societat —potser els nens són aquest futur esperançador. Gran interpretació de tots els actors i pel·lícula insòlita, personal, inacabada, però apassionant, d'un dels homes més personals del cinema espanyol, José Luis García Sánchez.

MIGUELEFE

"Els Segadors" que cantaren els arinyistes que veiem a la foto fou contestat amb el "Cara al Sol". El Barça torna enrere. (Fotos Valls i Arolas)

Construir un moviment juvenil nou

III Conferència de la Joventut Comunista

Aquest darrer cap de setmana, diumenge dia 7, s'ha reunit a Barcelona la III Conferència de la Joventut Comunista de Catalunya en el marc de la preparació del I Congrés de la Unió de Joventuts Comunistes d'Espanya, que se celebrarà els dies 25, 26, 27 i 28 d'aquest mes a Madrid.

Ha assistit a la reunió, com a convidat, el president del PSUC, Gregori López Raimundo, que s'ha dirigit als membres de la Conferència amb unes paraules per analitzar la situació política amb alguns elements del Congrés del PCE i per desitjar sort en el treball de preparació i realització del Congrés.

La III Conferència és la primera que se celebra després del I Congrés de la JCC, que va tenir lloc el passat mes de novembre. A la reunió han assistit 150 militants de la majoria de les comarques catalanes, tots ells membres del Comitè Nacional o secretaris polítics dels col·lectius de la JCC. La Conferència, convocada segons els estatuts de la JCC, és l'òrgan que ha de decidir els criteris polítics que la JCC defensarà al Congrés de la UJCE.

La reunió es va obrir amb l'aprovació del reglament de funcionament de la Conferència i l'elecció de la taula

formada per membres del Comitè Nacional. L'ordre del dia preveia la lectura d'un informe del Comitè Executiu sobre alguns elements polítics del Congrés de la UJCE; la discussió en comissions de treball i en sessió plenària dels quatre documents preparatoris del Congrés (informe central, projectes d'estatuts, projecte de manifest ideològic i ponències de temes monogràfics); la discussió d'un informe sobre les properes "Festes de Jovent" que organitzarà la JCC i per últim, decidir sobre una resolució al voltant dels organismes de direcció de la JCC.

L'informe del Comitè Executiu va ser llegit pel secretari general, Josep Maria Riera. En aquest informe el Comitè Executiu analitzava la importància del Congrés de la UJCE, "el I Congrés des d'aquell ja llunyà 1962 quan el Comitè Central del Partit Comunista d'Espanya va deci-

dir crear una organització independent i amb vocació de masses, l'organització dels joves comunistes espanyols".

Després d'analitzar les dificultats en què s'havien trobat els últims mesos els organismes de direcció de la UJCE a nivell d'Estat, que ha motivat que els informes i el període precongrecual no fossin prou rics, l'informe del Comitè Executiu passava a detallar una sèrie d'elements relacionats amb la discussió de la política de la Joventut Comunista avui:

* La necessitat de fer un esforç seriós per interessar la joventut en el debat constitucional i fonamentalment en els aspectes que més l'interessen: majoria d'edat, drets civils, llibertats individuals.

* La importància transcendental de construir un nou moviment juvenil sobre la base de potenciar una política de govern al servei de la joventut i el desenvolupament de l'associacionisme, d'una banda, i la necessitat de caracteritzar aquest moviment com alternatiu i progressista.

* La necessitat de prestar una atenció fonamental a la preparació de les eleccions municipals. Eleccions que, es deia, cal començar a preparar sobre la base que siguin un element dinamitzador de l'activitat i la lluita dels joves i de reconstrucció del moviment juvenil. No oblidem que aquestes eleccions seran les primeres en què els joves de 18 a 21 anys podran votar.

La preparació de les eleccions també significa consolidar els nuclis de representació juvenil (Consells Municipals de la Joventut) i el seu associacionisme, a través dels "Casals de Joventut".

* Prestar cada dia una atenció més gran a la configuració clara i concreta de totes les propostes dels comunistes davant la crisi de valors i civilització en què la societat capitalista està immersa. La UJCE pot ja plantejar-se d'una manera seriosa que, davant els problemes juvenils relacionats amb el treball, l'ensenyament, la cultura, el camp, la noia, el servei militar, l'esport, l'ecologia, la delinqüència juvenil, la droga, la sexualitat, l'esplai, el menor, etc., etc., pot oferir alternatives clares, progressistes i revolucionàries que siguin capaces de transformar i canviar la realitat de l'actual crisi cultural i de valors.

La II Conferència va discutir aquests i molts altres temes en comissions de treball. A la tarda es tornava a reunir el plenari per conèixer i opinar sobre el treball fet a les comissions. Un representant de cada una d'elles va llegir esmenes totals i parcials a moltes parts dels documents de la UJCE. Les esmenes minoritàries (amb un 20 per

cent mínim a les comissions) també es defensaven al ple, i es procedia a votar-les. Es pot afirmar que la III Conferència ha fet un gran treball d'aportació teòrica i d'experiències als textos de preparació del Congrés i que això serà una important aportació dels joves comunistes de Catalunya a tota la UJCE.

Sobre el projecte d'estatuts de la UJCE, es varen produir nombroses modificacions. Entre elles, les de definir amb claredat el caràcter independent i de masses de l'organització. Va ser aprovada una esmena que feia referència a la necessitat que la JCC basés la formació dels seus membres en el marxisme, en el leninisme i en altres aportacions revolucionàries.

Un altre element important va ser dir que "la UJCE està

constituïda com una federació d'organitzacions regionals i nacionals, que integren l'Estat Espanyol".

La comissió que discutia el projecte de manifest ideològic va proposar a la Conferència una resolució de demanar al I Congrés de la UJCE no elaborar cap manifest ideològic en aquests moments perquè, es creia, que no podia ser un treball fruit d'un ampli debat a tota l'organització i fora d'ella. Voler concretar en aquests moments una proposta definida impossibilitava fer un treball més seriós i responsable després. Els membres de la Conferència van aprovar aquestes propostes.

A les 6 de la tarda es llegien els noms dels 120 militants proposats com a delegats al I Congrés de la UJCE i dels 60 suplents. La llista era aprovada sense cap modificació.

Vindrà Berlinguer «Guti» a Roma

Antoni Gutiérrez Dfáz, secretari general del PSUC, i el secretari general del PC d'Itàlia, Enrico Berlinguer, s'han entrevistat a Roma, en el transcurs del viatge que el dirigent comunista català hi ha fet els dies 5 i 6 de maig. Gutiérrez Dfáz ha tingut també entrevistes amb els dirigents del PCI Minucci, Pajetta i Calamai. Amb tots ells, el secretari general del PSUC ha tractat la greu situació italiana i, en especial, les conseqüències derivades del segrestament d'Aldo Moro. Berlinguer ha expressat a Gutiérrez Dfáz el seu desig de participar en un acte públic a Barcelona, tan bon punt com ho permeti la situació italiana.

En el proper número de TREBALL esperem poder anunciar als nostres lectors la data d'aquest acte, que fou ajornat setmanes enre arran del segrest de Moro.

COMISSIÓ DE FORMACIÓ DEL PSUC

CURSET DE FORMACIÓ GENERAL

Dies: 15 de maig al 16 de juny. -Horari: de 19,30 a 21,30

Lloc: Vallespir, 171, baixos, BARCELONA (TREBALL)

El curs constarà de 5 matèries diferents. Els interessats podran inscriure's a les que desitgin. Matrícula: 200 pessetes pels 5 temes. Si la inscripció és per menys de 5 matèries la matrícula serà de 50 pessetes per matèria.

Temes:

Dilluns:

Economia. Ponent: Martí Parellada.

Recursos econòmics
Acumulació capitalista i sub-desenvolupament
Capitalisme: Cas espanyol
L'avenç econòmic cap al socialisme

Dimarts:

Sindicalisme. Ponent: Josep M. Rodríguez Rovira

Dimecres:

Fet nacional. Ponent: Josep M. Colomer.

El marxisme i la qüestió nacional
Espanya, estat plurinacional
El fet nacional català, bases històriques i caràcter del moviment nacional català
La política nacional del PSUC

Dijous:

L'Estat en el capitalisme avançat. Ponents:
Joaquim Sempere
Francesc de Carreras

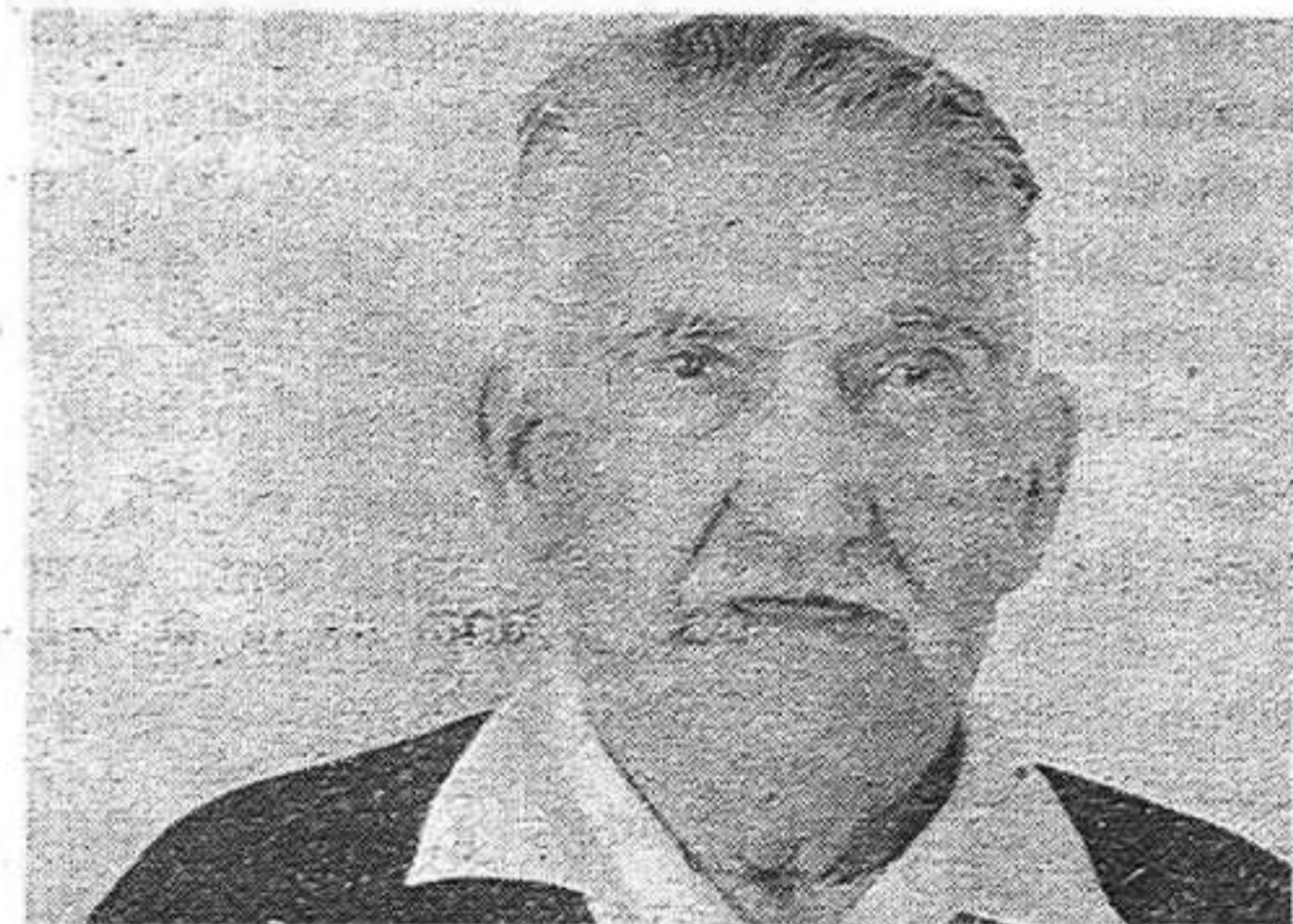
Estat i societat civil
Estat i classes socials
Les institucions de l'Estat parlamentari actual
Estat i canvi social

Divendres:

Història del moviment obrer: La Tercera Internacional.
Ponent: Salvador Lara

Informació i inscripcions: Viladomat, 106, 8è, Barcelona. Telèfon 323 11 00. De 4 a 7 tarda.

En la mort d'Enric Abril

Divendres passat, cinc de maig, enterrarem al cementiri de Mataró l'Enric Abril, company i amic entranyable per a mi, i un dels homes més representatius del moviment obrer català i del PSU de Catalunya.

Enric Abril tenia, en morir, més de 90 anys, i abans de fer-se militant comunista el 1920 era ja un destacat activista sindical a la seva comarca. No va tenir mai càrrecs importants al sindicat ni al partit, però jo no conec cap altra persona més íntegrament competrada amb la lluita revolucionària.

La seva vida personal i familiar, la seva relació amb el món exterior, fins i tot quan va haver de viure sol, sense cap altra companyia que la del seu transistor, van estar presidides per la seva permanent preocupació política, per la seva tenaç actitud militant.

Jo el vaig conèixer els dies de la guerra. En incorporar-me a la direcció de les JSU de Catalunya, em vaig haver de relacionar amb l'organització de Mataró, en la qual tenien activitat destacada les seves filles Pepeta i Lucrècia Abril. Una tercera Abril, Montserrat, estava a l'organització dels peoners, i la Margarida era, com jo, membre del Comitè Executiu de les JSUC.

Viatjar a Mataró en aquells temps de penúria comportava invariablement, per a mi o per a qualsevol altre dirigent de les JSUC, dinar o sopar a casa dels Abril, que tots consideràvem la nostra casa, i la inevitable xerrada amb l'Enric Abril, a qui tots deïem "el pare", com les seves nombroses filles.

La meua admiració per l'Enric Abril ve de llavors. Cada visita a casa seva era una festa, ja que sempre hi trobaves una fraternitat i una llibertat poc comunes. Em sorprenia especialment la veterana revolucionària del "pare", la seva capacitat per educar com a comunistes les seves filles —l'únic fill baró era el més petit, encara un nen—, i, sobretot, que cap d'elles no havia estat batejada, la qual cosa era per a mi una novetat insòlita.

Vaig tornar a trobar "el pare" Abril a França el 1946, a la meua tornada de Mèxic. En aquella època, ell vivia amb la Pepeta en un poblet del departament del Seine Marne,

a uns 50 quilòmetres de París, on els dos treballaven com a llenyataires. Els vaig anar a veure un diumenge amb la Margarida, la qual acabava de passar a França clandestinament des de Catalunya, on estava al front de l'organització de les JSUC. Vivien en unes condicions molt dures, enmig del bosc, però a casa seva vaig trobar la mateixa fraternitat que a Mataró, tot i que la nostra derrota i l'ocupació nazi a França havien dispersat dramàticament la família. La mare Abril i el petit Enric restaren a Mataró, la filla gran emigrà a Xile, la Margarida a Mèxic —des d'on tornà clandestinament a Barcelona el 1943—, la Montserrat va marxar a Polònia a fer-se tractar una greu tuberculosi, la Lucrècia s'havia casat i vivia a París; és a dir, la gran família que jo vaig conèixer a Mataró havia quedat reduïda al "pare" i la Pepeta.

Com que en aquest període jo estava esperant de passar clandestinament a Catalunya i la meua única tasca era preparar-me per al viatge, vaig acceptar la invitació dels Abril a fer allà "l'entrenament" que necessitava per tal de fer front a una marxa de dues setmanes, a través dels Pirineus, amb un sarró de gairebé 50 quilos.

Encara ara recordo el període que vaig passar amb els Abril com un dels més feliços de la meua vida. Estant jo a la presó, vaig escriure un llarg conte —que es va perdre en un dels trasllats— que relatava les meves peripècies en aquell poblet del Seine Marne. Algun dia ho contaré en les meves memòries, si les arribo a escriure alguna vegada.

Després d'haver recuperat la legalitat, vaig anar a Mataró diverses vegades a veure l'Enric Abril, l'última amb el Santiago Carrillo, que li tenia una particular estima. Feia ja temps que no podia sortir de casa, però seguia de prop els esdeveniments polítics a través del seu transistor i conservava la seva original capacitat de diàleg.

Els qui vàrem tenir el privilegi de conèixer-lo bé, difícilment deixarem de recordar l'Enric Abril com a exemple d'home íntegre, de pare, de ciutadà, d'amic i de company.

GREGORI LÓPEZ RAIMUNDO

Després de les eleccions franceses

Una reflexió imprescindible

Per qui venia de fora, l'u de maig va ser ben trist, aquest any, a París. La tradicional manifestació dels treballadors n'era un exemple clar: vint o vint-i-cinc mil persones, en lloc de les dues-centes o tres-centes mil dels darrers anys. I és que les conseqüències de la desfeta de l'esquerra a les passades eleccions van molt més enllà que no es podia pensar. Ha de passar alguna cosa, a França, i no tothom sembla tenir-ne consciència.

L'altra cosa que crida l'atenció, allà, és la premsa que té cada diari, cada setmanari, la televisió, etcètera, a recordar i rememorar el desè aniversari de Maig del 68 de tal manera que es converteixi definitivament en història antiga. És una mena de ritual en el qual es parla dels fets de maig com de les guerres entre grecs i romans, i no sembla pas que cap força política estigui aprofundint l'anàlisi d'aquell moviment revolucionari, més enllà del que ja es va dir els darrers anys.

I, en canvi, no he trobat gaire gent, a França, tret d'algun especialista, que s'hagi ocupat d'un altre aniversari (el XXè) que els francesos haurien de rememorar aquest 13 de maig: l'adveniment de la V República, presidida pel general De Gaulle, i nascuda a l'ombra d'un cop d'Estat impulsat per l'exèrcit, exasperat per la guerra d'Algèria.

Ara val la pena donar un cop d'ull a cada una d'aquestes qüestions. És un fet que la majoria governamental

va conservar el poder a les darreres eleccions, i malgrat algunes qüestions secundàries (si l'escrutini fos proporcional, la diferència al Parlament fóra més petita, per exemple), la victòria de la dreta va sorprendre tothom, començant per ella mateixa. Si tenim en compte que el seu programa no era massa original, que no tenia res de nou, i que l'electorat s'havia pronunciat clarament cap a l'esquerra a les municipals de l'any passat, les eleccions no les ha guanyat tant la dreta com les ha perdut l'esquerra. S'ha pagat, doncs, el preu just de l'estratègia de la desunió.

És un tema, aquest, que mereix molta atenció i un gran debat, i ens n'ocuparem repetides vegades des d'aquestes pàgines, entre altres coses perquè no es pot resoldre en quatre ratlles. Però ja es pot avançar que els primers debats i anàlisis al si de cada partit, sobretot als seus òrgans dirigents, són ara com ara extremadament decebedors. Hom té la impressió

que es vol fer la pell d'altri, eximir-se de la pròpia responsabilitat en la desfeta i donar cadascú una impressió d'unanimitat i coherència que cap dels grans partits implicats no pot pretendre tenir, entre altres coses perquè després d'una desfeta semblant és lògic i legítim que cada militant, cada simpatitzant i cada elector busqui explicacions pel seu compte, i que n'hi hagi per a tots els gustos. Si les direccions dels partits prefereixen limitar el debat sobre la base de documents que no expliquen què ha succeït, en lloc de canalitzar, potenciar i donar instruments per discutir, l'esquerra pot preparar-se a allò que el vocabulari polític de França anomena "la travessada del desert". Exemples d'això: L'informe de G. Marchais al Comitè Central, que he llegit detalladament, té aspectes absolutament insatisfactoris: tota la culpa és dels socialistes (sense cap matisació); els comunistes no tenen cap responsabilitat en la derrota; el partit s'enfronta amb uns intents de fraccionament "potenciats per la dreta i els seus mitjans de comunicació" (i s'inclouen aquí els articles que intel·lectuals com Althusser, Buci-Glukzman o Ellenstein han hagut de publicar a "Le Monde", perquè la premsa del partit no els volia); el debat —això és una de les coses més clares de l'informe— ha de ser intern, a nivell de cada organització, abans de ser públic i obert (entre altres coses obert a l'electorat no organitzat, que també té dret a dir-hi la seva); i la desaparició de qualsevol referència a la Unió de l'Esquerra, que se substitueix per la noció d'"unió per la base".

Caldrà esperar al proper Congrés, previst per l'any que ve, per mesurar l'amplada de tot això. Alguns militants i quadres del partit m'expressaven la seva por que la política "euro", iniciada al XXII Congrés, no es quedés a mig camí, i que les opcions a nivell de direcció no són tan homogènies com caldria. La preocupació dels intel·lectuals, als quals s'ha donat impuls quan es tractava de divulgar i enriquir les formulacions de l'eurocomunisme, pels atacs de què són víctimes, em sembla totalment legítima. És a dir, que, de moment, el problema no és avui el de la desfeta en si mateixa (que és irreversible), sinó que no s'estan facilitant mecanismes per entendre-la i treure'n totes les conseqüències.

Els socialistes, per la seva banda, estan pagant una estratègia equivocada, basada sobre el silenci dels últims sis mesos davant les acusacions fetes a la direcció socialista. La política de "aquí no passa res" va tenir influència negativa en una fracció de l'electorat, i això es va sumar a l'error garrafal de creure que les enquestes d'opinió reflecteixen només i únicament la intenció real de vot de l'elec-

Ellenstein: ¿cap responsabilitat? (Fotos d'arxiu)

tor. Ja s'ha vist que això no va ser així, i que el partit que més en va patir va ser precisament el socialista. I ja, després de les eleccions, no es pot dir que la tònica de les discussions vagi molt endavant. Sembla que una part de la direcció i Mitterrand no vulguin sentir parlar de reflexionar sobre les responsabilitats respectives en la desfeta, i sembla també que les tensions entre el CERES i la majoria es compliquen per una ofensiva general contra Michel Rocard, que hom considera ja el "delfí" de Mitterrand.

És preocupant, però, que la vida política francesa visqui centrada principalment en conjuntures electorals. Jo he sentit un alt responsable socialista dir, la nit de la desfeta: "Sí, però ja ho veureu el 1981" (data de les presidencials). Perquè entremig la lluita continua, i no es pot mixtificar la gent sobre la base del "ja veuran la propera vegada". Seguirem reflexionant sobre el cas francès. Només és un començament.

P. VILA

Aldo Moro assassinat

Per fi les anomenades "Brigate Rosse" han complert la seva amenaça i han executat Aldo Moro. Ara és el moment que tothom, amb una rara unanimitat, fa palesa la seva indignació. I ens sembla just, perquè el rebuig i la condemna de tal acte ha de ser total. Però es corre el perill de caure en fórmules ja sabudes, on tothom diu més o menys de la mateixa manera allò que pensa sobre l'acte. I això no és suficient.

Ha mort un home, o millor dit, un home, lligat de mans i peus, ha sigut fredament executat, assassinat. Això és aberrant, i perquè estem contra la pena de mort en general, i els assassinats són una forma particularment revoltant de pena de mort, unim la nostra veu a la dels milions de treballadors que van decretar una vaga general a Itàlia tot just es va saber la notícia.

Ha sigut ferida la democràcia italiana, que no és certament la perfecció absoluta, però és la que treballadors i demòcrates d'Itàlia van conquerir i guanyar —han defensat repetides vegades— pagant un preu molt alt. És la seva, i consideren l'assassinat de Moro com un atemptat contra la pròpia democràcia, per barrar el camí a la solució democràtica i progressista dels problemes que té aquell país.

I cal ara reflexionar sobre l'aparent immunitat amb què actuen les tals "brigates", sobre la dificultat per defensar-se amb mitjans democràtics d'una amenaça d'aquest tipus, i veure d'aclarir què o qui hi ha darrera els assassins, a qui aprofita el delictes. Però l'única sortida, petita i difícil, consisteix a evitar les temptacions, ja de venjança ja de proposar solucions a nivell de pura represió. La mobilització de la totalitat de la població, l'aïllament dels qui actuen en el terreny de l'assassinat, la defensa ferma de les conquestes populars —que inclou la de les institucions—, semblen, avui com avui, l'única via justa.

Tan bon punt es va conèixer la confirmació de l'assassinat d'Aldo Moro, el secretari general del Partit Socialista Unificat de Catalunya, Antoni Gutiérrez Díaz, va fer la següent declaració:

"L'assassinat del president de la Democràcia Cristiana Italiana, Aldo Moro, és un fet lamentable, però, de més a més, té un contingut polític que s'afegeix al dramatisme mateix de l'assassinat: és un intent de desestabilització de la convivència política a Itàlia i un intent de socavar el procés demo-

cràtic a l'Europa occidental.

"Fóra ingenu acceptar que aquesta és una acció imputable a l'esquerrisme exasperat. Això és un fet fred i calculat dins d'una estratègia de lluita contra la democràcia, encapçalat i dirigit per l'extrema dreta, amb presumibles col·laboracions dins de l'aparell de l'Estat.

"Juntament amb la condemna de l'assassinat, cal que totes les forces democràtiques reforcin la seva col·laboració en una lluita comuna a favor de la pau i de la convivència."

Primer de maig, ara fa dos anys, a París. Les dues-centes o tres-centes mil persones s'han convertit, enguany, en vint o vint-i-cinc mil

JOAN COMORERA i SOLÉ

Primer Secretari General del PSUC i Conseller de la Generalitat de Catalunya, morí el 8 de maig de 1958 al Penal de Burgos. La seva germana, nòbols i amics el recorden en el 20 Aniversari de la seva mort.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

treball

Organ central del PSUC
Vallespir, 171 -Barcelona, 14

Noms i cognoms .....

Adreça ..... Població .....

Desitjo subscriure'm a TREBALL per un any (Espanya: 750 ptes. Estranger: 100 ff) que pagaré mitjançant:

Gir postal o telegràfic a nom de TREBALL. Vallespir 171. Barcelona 14

Taló nominatiu a TREBALL

Domiciliació bancària (en aquest cas ompliu la part de sota i envieu-nos-la també)

Data:

Signatura:

BUTLLETÍ DOMICILIACIÓ BANCÀRIA:

Senyor director del Banc o Caixa: .....

Agència ..... Població .....

Senyors: els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta número ..... atenguin el rebut que anualment els presentarà TREBALL per pagar la meua subscripció a aquest periòdic.

Atentament,

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població .....

"Ni el primer de maig", deia amb satisfacció un treballador metal·lúrgic —46 anys, pare de sis fills, ens explicà. Segurament exagerava, però, si més no, la vaga de vint-i-quatre hores i la manifestació de prop de dos-cents mil treballadors era una mobilització obrera sense precedents en la història de la lluita sindical del ram del metall. "És una acció històrica per a tots els metal·lúrgics de les comarques barcelonines", afirmava Joan Ramos, secretari general de la Federació del Metall de Comissions Obreres. I les seves paraules eren corroborades per tots els altres dirigents sindicals. I pels manifestants, que havien ocupat la Via Laietana de Barcelona, plena de gom a gom, després d'una vaga que havia paralitzat pràcticament tot el sector del Metall, ficat, ara, a la "província" de Barcelona, en la negociació del conveni. (Reportatge gràfic de Jordi Morera).

Dos-cents mil metal·lúrgics, al carrer

Ofensiva dels treballadors

En la història del moviment obrer d'aquests darrers anys, a Catalunya, el Baix Llobregat ha jugat un paper destacadíssim. Només cal recordar les lluites a l'entorn dels convenis comarcals del ram del metall, i d'una manera especial la d'aquell any en què el conveni va coincidir amb les vagues d'Elsa i Solvay. Avui, la nova situació demana negociacions molt més àmplies que el marc de la comarca; per això el metall del Baix Llobregat participa per segona vegada en la negociació del conveni "provincial". Un conveni en defensa del qual els metal·lúrgics han engegat una mobilització massiva.

Josep Cano, secretari general de les CCOO del metall del Baix Llobregat, recorda les millores obtingudes en el conveni "provincial" de l'any passat, "unes set mil pessetes mensuals pels salaris més baixos, reducció d'hores de treball i increment de les vacances". La perspectiva del conveni que s'està negociant actualment, ens explica Cano, és tota una altra, "els empresaris s'agafen al Pacte de la Moncloa interpretant-lo a la seva manera". La comissió deliberadora, per sortir de l'entrebanc en la negociació, va cridar a una vaga de 24 hores per dimecres, dia 9, i a una concentració davant l'AISS de Barcelona.

Seguint la crida, més de 200 mil metal·lúrgics de la "província" de Barcelona van participar en l'acció. Els ta-

llers i les petites empreses afectades directament pel conveni van fer la vaga de 24 hores, mentre que les grans empreses amb conveni propi, com és el cas de Seat, Motor Ibèrica, Maquinista, Mevosa, Pegaso, Femsa i d'altres, van solidaritzar-se amb el "petit metall" amb vagues parcials d'una durada que va oscil·lar entre la mitja hora i les dues hores. A les dotze del migdia, a Barcelona, una multitud que omplia la Via Laietana des del port fins a la Gran Via, es manifestà davant l'AISS. Amb aquesta mobilització s'intentava obligar la patronal a ser més receptiva envers la plataforma reivindicativa defensada pels treballadors.

Josep Antoni Jara, de la comissió deliberadora del conveni "provincial" i repre-

sentant del Baix Llobregat, ens ha informat de les negociacions. La plataforma reivindicativa dels treballadors contempla l'amnistia laboral, que la patronal considera no negociable pel fet d'estar regulada per la llei. El mateix argument ha fet servir quan s'ha parlat dels drets sindicals a l'empresa, indicant que ja vindran regulats per la futura llei d'acció sindical. En plantejar-se la reducció a 40 hores setmanals, la part empresarial ha fet referència a una situació caòtica dins del sector del metall i ha dit que si s'aplicava la reducció moltes empreses es veurien obligades a tancar. En arribar al punt on es demanava un salari de conveni de 33 mil pessetes, la patronal ha informat d'un estudi sobre 26 mil empreses, amb un total de 275 mil treballadors, que donava una massa salarial equivalent a un augment per al peó, segons el Pacte de la Moncloa, de dues mil pessetes mensuals, quantitat molt per sota de les set mil pessetes i escaig que, consideren els treballadors, suposa l'aplicació dels acords de la Moncloa. En realitat, ens diu Josep Jara, és molt difícil fer un estudi d'aquesta mena a nivell "provincial", sobretot si tenim en

Dos-cents mil metal·lúrgics al carrer.

compte que les empreses no acostumen a declarar tot el que paguen. Tampoc no ha estat acceptada la proposta feta pels treballadors que les pagues extres fossin en funció del salari real, ni el dret de jubilació als 60 anys.

¿Què ofereix, doncs, la patronal? Un 20 per cent d'aug-

ment sobre l'escala salarial del conveni de l'any passat, que vénen a ser aquestes dues mil pessetes a què fèiem referència. Això és tot.

Emili Garcia, del secretariat de les CCOO del Baix, explica, com un element important, la incorporació dels treballadors de la mitjana i gran

empresa que té conveni propi a la lluita pel conveni "provincial". Aquest és un procés llarg on no sempre hi haurà una coincidència, però, com s'ha vist en la vaga del dia 9, aquesta incorporació és possible.

JOAN SANJUAN

Els treballadors del tèxtil han fet noves concentracions davant l'edifici de l'AISS a Barcelona en defensa de la seva plataforma de conveni, que volen estatal i unificat per a tots els rams del sector. "Conveni, sí; misèria, no", "Lluitem per un conveni just" i d'altres eslògans cridats pels manifestants sintetitzen la voluntat dels treballadors, que donen suport a les negociacions amb la patronal amb mobilitzacions massives. Com els metal·lúrgics i els de la construcció. (Foto Jordi Morera)

